

371.13

๓ 1๙3 ๒

๘.3

บทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดองค์กรสังคมชนบท กรุงเทพมหานคร ๙ ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

ของ

ดนัย นิลเหลือง

'27 ก.ค. 2548

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
พฤษภาคม 2548

ดนัย นิลเหลือง. (2548). บทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธงชัย เจริญทรัพย์มณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธาตุพล ปลื้มสำราญ.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ จำนวน 190 คน เป็นครูใหญ่ จำนวน 38 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ จำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบริการชุมชน ด้านบทบาทหน้าที่พิเศษ วิเคราะห์ข้อมูลโดย การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ ไค – สแควร์ (Chi – Square) กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า

1. บทบาทระหว่างที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบริการชุมชน ด้านบทบาทหน้าที่พิเศษ และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. บทบาทระหว่างที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบริการชุมชน ด้านบทบาทหน้าที่พิเศษ และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ACTUAL AND DESIRABLE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION
TEACHERS IN THE OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
THE JURISDICTION OF BANGKOK ARCHDIOCESE, ACADEMIC YEAR 2002.

AN ABSTRACT
BY
DANAI NILLUEANG

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University
May 2005

Danai Nillueang. (2005). *Actual and Desirable Roles of Physical Education Teachers in the Opinions of School Administrators Under the Jurisdiction of Bangkok Archdiocese in Academic Year 2002*. Master thesis, M.Ed. (Physical Education). Bangkok : Graduate School. Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Assist. Prof.Thongchai Charoensupmanee,
Assist. Prof.Thawuth Pluemsamran.

The objective of this research was to study the actual and desirable roles of physical education teachers, their differences, and the opinions of school administrators under the jurisdiction of Bangkok Archdiocese. Upon to the stratified random sampling the total of 190 consisted of 38 head master and 152 assistance head master under the jurisdiction of Bangkok archdiocese in academic year 2002. The questionnaire constructed by the researcher with the reliability of 0.87 was used as the research instrument of investigating the actual and desirable roles of physical education teachers in 5 aspects, namely the academic and teaching aspect, the student activities aspects, the knowledge and development of art and culture aspects, the community services aspects and the special role aspects. Statistics used for data analysis were frequency distribution percentage and Chi – Square at the level of .05 significance.

The finding revealed that

1. There was significant difference between actual and desirable roles of physical education teachers in the opinions of the head master under the jurisdiction of Bangkok Archdiocese in academic year 2002. Test by aspects, it revealed that there was significant difference in their opinion of the academic and teaching, the student activities, the knowledge and development of art and culture, the community services, the special role and the overall.
2. There was significant difference between actual and desirable roles of physical education teachers in the opinions of the assistance head master under the jurisdiction of Bangkok Archdiocese in academic year 2002. Test by aspects, it revealed that there was significant difference in their opinion of the academic and teaching, the student activities, the knowledge and development of art and culture, the community services, the special role and the overall.

บทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ฯ ปีการศึกษา 2545

ปริญญานิพนธ์
ของ
ดนัย นิลเหลือง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

บทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545

ของ

นายदनัย นิลเหลือง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 20 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชชัย เจริญทรัพย์มณี)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัช ปลื้มสำราญ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ผาณิต บิลมาศ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรพงศ์ สุธรรมรักษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาวุฒิ ปลื้มสำราญ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ผาณิต บิลมาศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรพงศ์
สุธรรมรักษ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณอาจารย์ปราชัย สาสีเขต และอาจารย์ปาริชาติ สวัสดิ์ถึก พี่ เพื่อนปริญญโท
ปี 2543 รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกท่าน ที่ได้สนับสนุนให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา

อนึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่
ข้าพเจ้าด้วยดีเสมอมา

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใยและ
สนับสนุนให้กำลังใจโดยตลอด จนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

दनัย นิลเหลืออง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
	สมมุติฐานในการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	ความหมายของบทบาท.....	7
	ความหมายของบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง.....	9
	ความหมายของครู.....	10
	บทบาทหน้าที่ของครู.....	10
	บทบาทของครูพลศึกษา.....	13
	หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา.....	17
	ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก.....	23
	นโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ.....	25
	เป้าหมายในการจัดการศึกษา.....	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	27
	งานวิจัยในประเทศไทย.....	31
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
	ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	63
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	63
กลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	63
การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	64
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	67
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	73
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	84
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	86

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	39
2 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านวิชาการ.....	40
3 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านกิจกรรมนักเรียน.....	42
4 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านศิลปวัฒนธรรม	44
5 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านบริการชุมชน	46
6 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านหน้าที่พิเศษ.....	47
7 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านวิชาการ	49
8 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านกิจกรรมนักเรียน.....	51
9 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านศิลปวัฒนธรรม	53
10 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านบริการชุมชน	55
11 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านหน้าที่พิเศษ.....	56
12 เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตาม ความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ	58
13 เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตาม ความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็ก และเยาวชนเพื่อให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ของสังคม และประเทศเพื่อความเจริญก้าวหน้า โดยการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างอันได้แก่ คน เงิน เครื่องมือ เครื่องใช้ และเทคโนโลยีต่างๆ และในการที่จะพัฒนาสิ่งต่างๆ นั้นทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญที่สุด ถ้าขาดมนุษย์เสียแล้วทรัพยากรอื่นๆ ที่มีอยู่ก็ไร้ประโยชน์ ด้วยเหตุนี้การจะพัฒนาสังคมหรือประเทศชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าขึ้นจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาเพื่อพัฒนาคนหรือมนุษย์เสียก่อน จากนั้นคนจึงไปช่วยกันพัฒนาสิ่งอื่นๆ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (สิทธิชัย ชาดานิต, 2524 : 13) เพราะการพัฒนาทรัพยากรบุคคลไม่มีวิธีการใดที่สำคัญไปกว่าการให้การศึกษา (ประทีป สยามชัย, 2529 : 320) ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ และประเทศชาติ เพราะการที่ประเทศชาติจะเจริญมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของคนในประเทศนั้นเป็นสำคัญ ซึ่งหมายความว่า คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในกระบวนการบริหาร เพราะถ้าหากขาดคน บรรดากิจการต่างๆ อาจดำเนินไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะฉะนั้น เครื่องมือที่ดีที่สุดในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่เหมาะสมตรงตามความต้องการก็คือ การศึกษาวิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา และส่งเสริมให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า วิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งซึ่งมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการศึกษาอื่นๆ คือ เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ซึ่งจะแตกต่างจากวิชาอื่นๆ ในเรื่องของวิธีการสื่อความที่นำมาใช้ ซึ่งพลศึกษาใช้กิจกรรมการออกกำลังกาย หรือการเล่นกีฬาเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา วิชาพลศึกษาจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อมนุษย์มากเพราะ พลศึกษาเกี่ยวข้องกับชีวิต และความเป็นอยู่ของมนุษย์ทุกเพศทุกวัย ทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่ง อวย เกตุสิงห์ (2518 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า พลศึกษาเป็นยา และอาหาร เป็นอาหารที่พิเศษ ที่ทุกคนต้องการ ถ้าขาดการออกกำลังกายก็เป็นเช่นเดียวกับคนขาดอาหาร

ครูพลศึกษานับว่าเป็นหัวใจสำคัญของวิชาพลศึกษา โครงการ และกิจกรรมทางพลศึกษาจะประสบความสำเร็จ และนักเรียนจะได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถ และ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของครูพลศึกษา ฉะนั้นในการเรียน การสอนวิชาพลศึกษา

จึงต้องการ ครูพลศึกษาที่มีสมรรถภาพ และประสิทธิภาพในทุกๆ ด้าน (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2527 : 38) นอกจากนี้ ทอมสัน (ผจงจิต อารยะวงศ์. 2536 : 3 ; อ้างอิงจาก Thompson. 1971 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพลศึกษาไว้ว่าพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ซึ่งอาศัยกิจกรรมที่ได้เลือกในการจัดเพื่อให้เกิดความเจริญเติบโต พัฒนาการ และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมเพื่อให้เป็นพลเมืองดีและดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพดังนั้น วิชาวพลศึกษาจึงเป็นวิชาที่สำคัญต่อการสร้างคนให้เป็นพลเมืองดีของสังคมแต่การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากนักน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะบุคลากร ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาคาทอลิกเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาดังที่ บาทหลวงวิวัฒน์ แพร่สิริ (2543 : 14) ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้คือ การศึกษา เป็นแก่นของการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในการเรียนรู้ เป็นกระบวนการกิจกรรมการศึกษา และวิทยาความรู้ที่เป็นเครื่องมือของมนุษย์ในการรักษาชีวิต ถ่ายทอดและพัฒนาชีวิตให้เจริญก้าวหน้าครบทุกด้าน ให้บุคคลสามารถบรรลุถึงความดีงามของมนุษย์ตามหลัก พระคริสตธรรมและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมด้วยความรัก รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลรักและภูมิใจในวัฒนธรรมของตน นอกจากนี้ การศึกษาเป็นสิทธิ และหน้าที่ของมนุษย์ที่พึงต้องแสวงหาและเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าตามศักยภาพ ความสามารถของแต่ละบุคคล และเป็นหน้าที่สำคัญประการแรกของพ่อแม่ที่จะให้การศึกษาอบรมแก่ลูกหลาน เพื่อให้ทุกคนเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ รู้จักใช้ทักษะต่างๆ มีการใช้ศิลปวิทยาการและเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างคุณค่าและประโยชน์ของชีวิตในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ปลูกฝังความรู้สึกหวงแหน ประเพณี มรดก และวัฒนธรรมของชาติอย่างรู้คุณค่า และรักษาไว้ให้มั่นคงเพื่อประโยชน์ของลูกหลานและสังคม รวมทั้งให้การช่วยเหลือ ปกป้องผู้อ่อนแอและผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้ได้รับเกียรติศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ เป็นสมาชิกของสังคมในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การศึกษามีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มนุษย์ทุกคนใช้ความรู้ ความสามารถในการรักษาความยุติธรรมของสังคม แสวงหาความครบครันของตนเองด้วยการอุทิศตนช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อเป็นพื้นฐานแห่งความร่วมมือกันในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้ก้าวหน้ามั่นคงตลอดไปในประวัติศาสตร์ของมนุษย์

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ มีความสนใจที่จะทำการศึกษาดังบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและปรับปรุงบทบาทของครูพลศึกษา เพื่อให้การทำหน้าที่ในด้านต่างๆ เหมาะสม ส่งผลให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อทราบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ และทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงบทบาทของครูพลศึกษา อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูพลศึกษา และเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดในสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ จำนวน 38 โรงเรียน จำนวนผู้บริหารทั้งหมด 228 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 190 คนซึ่งได้มาจากวิธีการดังนี้

1. ใช้วิธีเจาะจงเลือกผู้บริหารในตำแหน่ง ครูใหญ่ จำนวน 38 คน
2. ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายจากผู้บริหารตำแหน่ง ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ

ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร จำนวน 152 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่

1. ครูใหญ่
2. ผู้ช่วยครูใหญ่ คือ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ

ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ

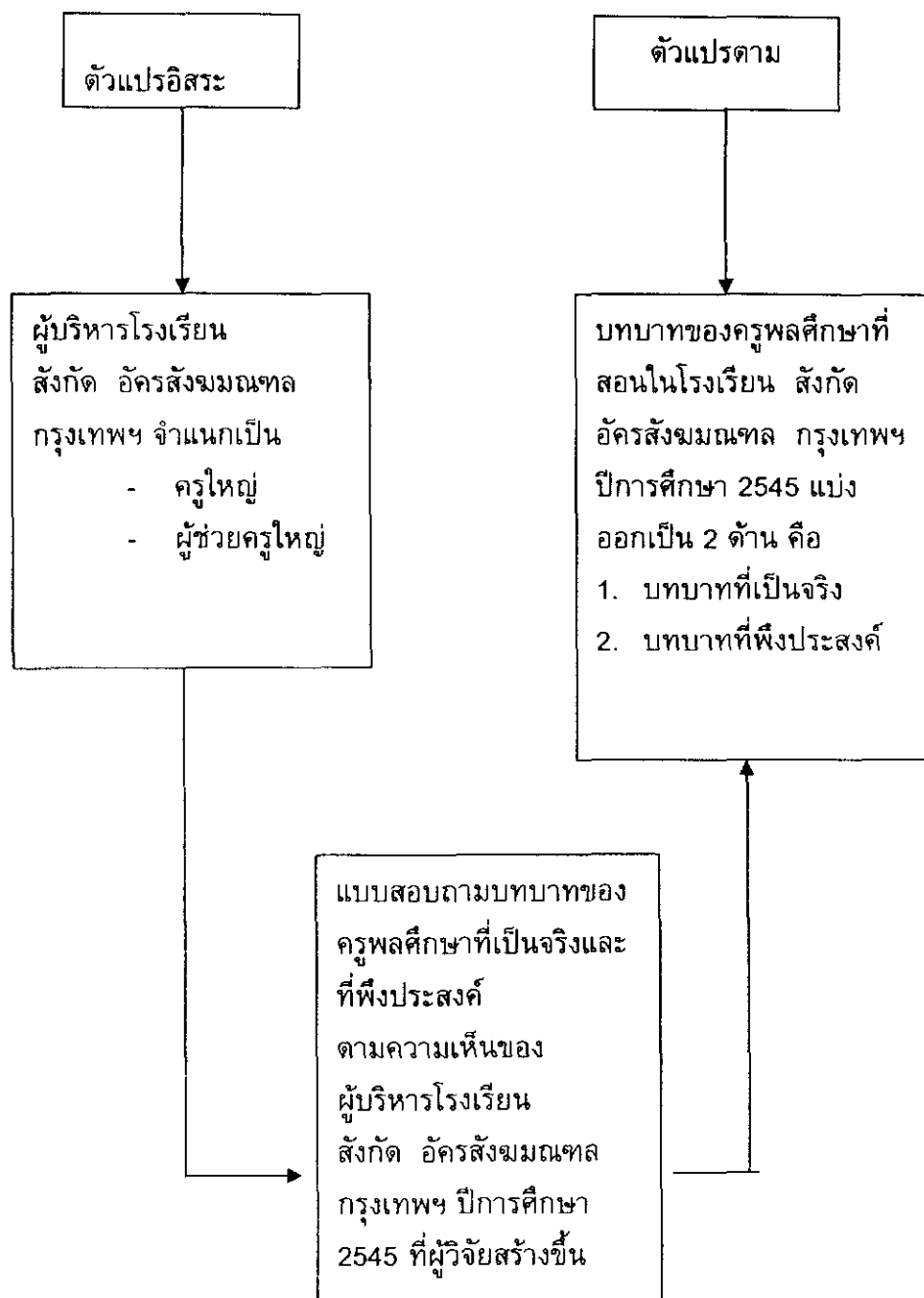
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร

ตัวแปรตาม คือ บทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในสังกัด
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาทที่เป็นจริง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นเมื่ออยู่ใน
หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่ตนดำรงอยู่
2. บทบาทที่พึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นความคาดหวังจาก
บุคคลอื่นที่มีต่อตนเอง
3. ครูพลศึกษา หมายถึง ครูที่สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัด
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยครูใหญ่
ฝ่ายบริหารในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ
 - 4.1 ครูใหญ่ หมายถึง พระสงฆ์ในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่ได้
รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ครูใหญ่
 - 4.2 ผู้ช่วยครูใหญ่ หมายถึง ครูที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย
ครูใหญ่ฝ่ายต่าง ๆ
5. การศึกษาคาทอลิก หมายถึง การศึกษาที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้การ
ถ่ายทอด และกระบวนการการกล่อมเกลாதงทางสังคม และทางวัฒนธรรม ที่มุ่งให้บุคคลได้พัฒนา
ตนครบเต็มตามศักยภาพของชีวิต เป็นบุคคลที่ดี มีคุณธรรมตามแนวคิดและปรัชญาการศึกษา
คาทอลิก หรือหลักพระคริสตธรรม ทั้งนี้จะครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาคาทอลิกในทุกรูปแบบ
ของการศึกษาสำหรับประชาชน และการอบรมเยาวชน โดนคณะบุคคล สถาบันการศึกษา
หรือองค์กรของพระศาสนจักรคาทอลิก
6. โรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ หมายถึง โรงเรียน
ที่ก่อกำเนิดดำเนินการ และบริหารงานโดยคณะบาทหลวง และภคินีในคริสตศาสนา
นิกายโรมันคาทอลิก สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแล
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 ต่างกัน
2. บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 ต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องบทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถนำเสนอเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของบทบาท
2. ความหมายของบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง
3. ความหมายของครู
4. บทบาทหน้าที่ของครู
5. บทบาทของครูพลศึกษา
6. หน้าที่ของครูพลศึกษา
7. ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก
8. นโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ
9. เป้าหมายในการจัดการศึกษา
10. งานวิจัยในต่างประเทศ
11. งานวิจัยในประเทศไทย

ความหมายของบทบาท

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 453) ได้ให้ความหมายของคำว่า “บทบาท” หมายถึง ทำตามบท รำตามบท โดยปริยาย หมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อ-แม่ บทบาทของครู และยังมีนักสังคมวิทยา นักจิตวิทยา และนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “บทบาท” ไว้ดังนี้

ภิญโญ สาร (2519 : 283) ได้ให้ความหมายของบทบาทว่า หมายถึง ความมุ่งหวังที่บุคคลใดตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งควรกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง และบทบาทหน้าที่มีควบคู่อยู่กับตำแหน่งที่บุคคลดำรงอยู่เสมอ

สุพัตรา สุภาพ (2525 : 34) ได้ให้ความหมายของบทบาทว่า เป็นการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อบทบาทก็ต้องเลี้ยงลูก เป็นครูบทบาทก็คืออบรมสั่งสอนนักเรียน เป็นคนไข้บทบาทก็คือปฏิบัติตามแพทย์สั่ง

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 53) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท คือ การปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งหรือสถานภาพของบุคคล ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมหรือบุคคลทั่วไป

ถ้าตำแหน่งหรือสถานภาพเปลี่ยนไปบทบาทก็จะเปลี่ยนตามไปด้วย และถ้าบุคคลใดในสังคมมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมมากขึ้นเท่าใด บทบาทก็จะเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

เดวิด (David. 1962 : 40) ได้ให้ความหมายของความสัมพันธระหว่างบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบว่า การที่บุคคลจะดำรงตำแหน่งใดต้องมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบกำหนดไว้ควบคู่กับตำแหน่งนั้นเสมอ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้จะต้องเป็นที่รู้และเข้าใจระหว่างบุคคลผู้ที่ดำรงตำแหน่ง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

กรอส (Gross. 1965 : 60) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาท คือ การคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตามตำแหน่งโดยตรวจสอบดูว่าบุคคลผู้ดำรงนั้นปฏิบัติอย่างไรภายใต้ขอบเขตแห่งฐานะตน

เลวินสัน (Levinson. 1971 : 11) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน (Norms) ความคาดหวัง (Expectatioons) ข้อห้าม (Taboos) ความรับผิดชอบ (Responsibilities) ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้บทบาทตามความหมายนี้คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปที่การบ่งชี้ถึงหน้าที่อันสมควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งเองที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่จะกระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างของสังคมหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้นๆ นั้นเอง

กู๊ด (Good. 1973 : 502) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้เป็น 2 ความหมาย ความหมายหนึ่ง หมายถึง พฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่แสดงออกอยู่เป็นประจำภายในขอบเขตของกลุ่ม อีกความหมายหนึ่ง หมายถึง พฤติกรรมที่คาดหวังตามตำแหน่งหน้าที่ หรือการแสดงออกแต่ละบุคคลตามความมุ่งหวังของสังคม

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่แสดงออกมาสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ เช่น มีหน้าที่เป็น พ่อแม่ ก็ต้องทำหน้าที่เป็นพ่อแม่ในการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี หรือมีหน้าที่การงานไม่ว่าจะในตำแหน่งหน้าที่ใดๆ ก็จะต้องปฏิบัติหน้าที่นั้นให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับอยู่นั้น

ความหมายของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง

สวอน ลิทธิเลสเตอร์ และคณะ (2522 : 32-33) ได้ให้ความหมาย และแบ่งบทบาทออกเป็นดังนี้ คือ

1. บทบาทตามความคาดหวัง (Expected Role) เป็นบทบาทที่ต้องแสดงตามความคาดหวังของผู้อื่น
2. บทบาทตามลักษณะการรับรู้ (Perceived Role) เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพรับรู้เองว่าตนควรมีบทบาทอย่างไร
3. บทบาทที่แสดงจริง (Actual Role) เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพแสดงจริง ซึ่งอาจจะมีบทบาทที่สังคมคาดหวังหรือเป็นบทบาทที่ตนเองคาดหวังหรือไม่อาจเป็นบทบาทที่สังคม และตนเองคาดหวัง

สวอนศรี วิรัชชัย (2527 : 23-24) ได้ให้ความหมายของบทบาทที่เป็นจริงไว้ว่า พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่า บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวังไว้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่สังคมกลุ่มองค์กรกำหนดไว้ แต่บางครั้งก็อาจจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด กฎเกณฑ์ของสังคม และสถานการณ์ในขณะนั้น

โคเฮน (Cohen. 1979 : 36) ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงที่บุคคลแสดงออกมาอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง หรือที่ตนเองคาดหวัง เนื่องจากบุคคลที่ดำรงอยู่ในบทบาทนั้นขาดความเข้าใจในส่วนของบทบาทที่ต้องการ ความไม่เห็นด้วยไม่ลงรอยกับบทบาทที่ถูกกำหนดให้ทำ หรือเกิดจากบุคคลไม่มีความสามารถที่แสดงบทบาทนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มัวร์ (ผจงจิต อารยะวงศ์. 2536 : 3 ; อ้างอิงจาก Murray. 1968 : 416) ได้กล่าวถึงความคาดหวัง (Expectation) ว่าหมายถึง ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหวังว่าจะทำได้ เพื่อให้บุคคลทำงานที่ตนเคยทำและความคาดหวังนั้นเป็นระดับที่บุคคลปรารถนาจะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้ง และเขาได้กล่าวถึงบทบาทที่คาดหวัง (Role Expectation) ว่า หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งทั้งกระทำหรือไม่กระทำ ดังนั้น บทบาทที่คาดหวังนั้นจะออกมาในรูปแบบของการกระทำที่บุคคลคิดว่าควรทำตามสิทธิหรือหน้าที่ในตำแหน่งนั้น ๆ ที่คนรอบครองอยู่

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าบทบาทที่คาดหวังเป็นบทบาทที่คนในสังคมคาดหวังจากตัวบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ส่วนบทบาทที่เป็นจริงเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นเมื่ออยู่ในบทบาทที่ตนดำรงอยู่ในตำแหน่งนั้นๆ

ความหมายของครู

ทวีป อภิสัท (2525 : 112-114) ได้พิจารณาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า ครู ตรงกับ Teachers มีความหมายดังนี้

ที (T) หมายถึง (Teach) คือ การสอน หรือการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ นั้น คือ ครู

อี (E) หมายถึง (Ethics) คือ ผู้ส่งเสริมความมีคุณธรรม และจริยธรรม

เอ (A) หมายถึง (Academic) คือ เป็นนักวิชาการ มีหลักวิชาความรู้

ซี (C) หมายถึง (Cultural Heritage) คือ เป็นผู้สืบทอดมรดกทาง

วัฒนธรรม

เอช (H) หมายถึง (Human Relation) คือ การมีมนุษยสัมพันธ์

อี (E) หมายถึง (Evaluation) คือ เป็นผู้วัด และประเมินผล

อาร์ (R) หมายถึง (Research) คือ ค้นคว้า วิจัย แล้วนำความรู้ใหม่ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

เอส (S) หมายถึง (Service) คือ เป็นผู้ให้บริการแก่สังคม

ประยูร ปยุตโต (2530 : 328) ให้ความหมายไว้ว่า ครู คือ ครู คือผู้นำเคารพในฐานะประพฤติสมควรแก่ฐานะให้ความรู้สึกรอบอุ้มใจเป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย

ลัดดา เสนาวงษ์ (2532 : 31) ได้ให้ความหมายของครูว่า ครู มีความเป็นมาอันยาวนานทำให้ครูมีความหมาย 2 นัย คือ ตามรูปศัพท์ และตามเหตุผลหรืออรรถาธิบาย ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของครูไว้ดังนี้

ปรีชา พิณทอง (2532 : 16-27) ให้ความหมายว่า ผู้สอนความรู้ในด้านศิลปวิทยาการต่างๆ เรียกว่า ครู

จะนั้นครู คือ ผู้มีอาชีพให้การศึกษาแก่นักเรียน เพื่อปรุงแต่งให้ เด็ก และเยาวชนมีคุณภาพในการพัฒนาสังคม เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

บทบาทหน้าที่ของครู

ครูเป็นบุคคลผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคม และประเทศในทุกๆ ด้าน ทั้งนี้เพราะสังคม และประเทศจะมีความเจริญก้าวหน้า มั่นคง และเป็นไปในรูปแบบใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพ และวิธีการที่บุคคลในประเทศมีคุณภาพ คือ ครู ดังนั้น ครู จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมปรุงแต่งให้มีคุณภาพ และคุณธรรมตามความต้องการของสังคม ดังนั้นบทบาทของครูจะต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ได้มีผู้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูในทัศนะต่างๆ ดังนี้

สุจิต เพียรชอบ (2514 : 108-117) ได้เขียนบทความเรื่อง “บทบาทของครูในสังคม” สรุปได้ว่า ครูควรจะต้องมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. บทบาทการให้การศึกษา โดยให้การศึกษาแก่นักเรียนซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรง และให้การศึกษาแก่ประชาชน ซึ่งสามารถทำได้ทั้งทางตรง และทางอ้อม
2. บทบาทการอบรมศีลธรรมจรรยา โดยการอบรมปณิสัยนักเรียน และประชาชนให้เป็นแบบฉบับที่ดีต่อสังคม ทั้งในด้านความประพฤติ และการวางแผนในด้านต่างๆ
3. บทบาทการถ่ายทอดวัฒนธรรม ซึ่งอาจจะทำได้ขณะเวลาสอนในชั้นเรียน และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน โดยครูจะต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รักษา ถ่ายทอด และฟื้นฟูวัฒนธรรม
4. บทบาทการร่วมกิจกรรมของชุมชน เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนที่ตนเองเป็นสมาชิก
5. บทบาทการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน
6. บทบาทการสร้าง และรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งความสัมพันธ์อันนี้จะก่อให้เกิดความช่วยเหลือ การให้บริการซึ่งกันและกัน
7. บทบาทการศึกษาวิจัย และวิเคราะห์สังคม ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการจัดและปรับปรุงหลักสูตรการสอน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการปรับตัวของครูให้เข้ากับสภาพสังคมนั้นๆ

เมธ เมธสีมา (2518 : 18-20) ได้เขียนบทความเรื่อง “บทบาทความรับผิดชอบของครู” โดยกล่าวสรุปว่า ครูจะต้องมีความรับผิดชอบดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมงาน ด้วยการให้ความร่วมมือ และรับผิดชอบร่วมกัน
2. ความรับผิดชอบต่อผู้บริหาร โดยช่วยผู้บริหารอยู่ตลอดเวลาด้วยหลักประชาธิปไตย
3. ความรับผิดชอบต่อนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ และครูจะต้องใช้เทคนิคการสอนที่จะสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้น พร้อมทั้งจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยในห้องเรียน และในโรงเรียนด้วย
4. ความรับผิดชอบต่อประชาชน โดยมีบทบาทเป็นผู้นำของชุมชนเป็นตัวแทนทำการถ่ายทอดสิ่งต่างๆ จากโรงเรียนไปสู่สังคม
5. ความรับผิดชอบต่ออาชีพการสอน ครูต้องมีความสนใจในการสอน และปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สุทิน เนียมพลับ (2522 : 82) ได้กล่าวถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของครูไว้ดังนี้

1. ครูเป็นผู้ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่นักเรียน ให้ข้อคิดเห็นแก่ผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง และเป็นผู้ประสานงานระหว่างครูใหญ่กับนักเรียน

2. ครูเป็นผู้นำ และแนะแนวทางการเรียนการสอนให้นักเรียนเพราะอยู่ใกล้ชิด และเห็นความสามารถเฉพาะบุคคล

3. ครูเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ช่วยปรับปรุงสภาพท้องถิ่น และ เป็นผู้นำของชุมชนพร้อมทั้งแนะแนวทางให้แก่ประชาชน

4. ครูเป็นผู้ประสานงาน และประชาสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน รวมทั้ง ประสานนโยบายของรัฐบาลกับชุมชนให้เข้าใจดีต่อกัน

5. ครูเป็นผู้ดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของสังคม และเอกลักษณ์ของไทย และ เป็นผู้ถ่ายทอดวัฒนธรรมของชาติส่วนหนึ่ง เพราะเป็นแบบอย่าง และผู้นำทางการศึกษา เป็น ผู้รักษาระเบียบประเพณี และวัฒนธรรม

เลขา ปิยะจักริยะ (2522 : 39) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับครูยุคใหม่ว่าต้องมีหน้าที่ สอดคล้องตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ต้องศึกษาหาความรู้ และถ่ายทอดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ

2. นำปัญหาสังคมมาถ่ายทอดให้นักเรียนให้รู้จักเอาตัวรอด และไม่เป็นปัญหา ต่อสังคม

3. ต้องหมั่นฝึกฝนตนเอง และนักเรียนให้มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตให้ดีขึ้น ตลอดเวลา

4. ต้องมีความเข้าใจ และสามารถปลูกฝังค่านิยมในเอกลักษณ์ของไทยได้

5. ต้องหมั่นฝึกฝนทักษะ และสร้างนิสัยที่ดีในการทำงาน

6. ต้องปลูกฝังการใช้ความคิด และวิจารณ์ญาณของตนเอง

7. ต้องฝึกการใช้ความคิด และวิจารณ์ญาณของตนเอง

8. จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2541 : 147) ได้กล่าวไว้ว่า ครูในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้มองโลก ยุคใหม่ คือ ครูจะต้องมีความรู้ และประสบการณ์ที่กว้างขวาง และครูในอนาคต คือ ครูทุกคน ในสังคม

สำราญ วังนุราช (2541 : 61) ได้กล่าวว่า ครูควรมีความเมตตา จริงใจ และ อ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคน มีความเข้าใจในความรู้สึกรักของนักเรียน ความใฝ่ฝันของนักเรียน และครูต้องเอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคนโดยเท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม และวางตัวเป็น แบบอย่างที่ดี

ภคินีลำดวน สิริชานันท์ (2543 : 14) ได้ให้ความหมายของบทบาทหน้าที่ครูไว้ว่า

1. ครูต้องมีความรู้ ความสามารถในการชี้แนะแนวทางแห่งอาชีพชุมชน และ เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนในสังคมที่ตนอาศัยอยู่

2. ครูต้องพำสอนศิษย์ให้มีความรู้จริง สามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ บุคลิกภาพ การปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ รู้จักตนเอง มีเอกลักษณ์ มีความเชื่อมั่น กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออกให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์
4. ครูต้องรู้จักส่งเสริมยกย่องความดีความสามารถของศิษย์ในบางโอกาส
5. ครูต้องเรียนรู้ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ในยุคของเทคโนโลยีในการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนบทบาทในการสอนจากเดิมมาเป็นการจัดการเรียน การสอนเป็น ศูนย์กลาง

แวน (Van. 1979 : 301-302) ได้สรุปลักษณะของครูในอุดมคติที่จะต้องประกอบด้วยลักษณะดังนี้ คือ

1. มีความสามารถในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจได้ดี
2. มีความสามารถในการรักษาระเบียบวินัย และมีความยุติธรรม
3. มีความสามารถในการจูงใจ มีความรัก และเอาใจใส่นักเรียน
4. มีขวัญ และกำลังใจที่ดี
5. มีศรัทธา และกระตือรือร้นในวิชาชีพ
6. มีบุคลิกภาพดี และมีลักษณะของความเป็นมิตร

บทบาทของครูพลศึกษา

มานิต โกศลอินทรีย์ (2521 : 99 – 100) ได้สรุปบทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษาไว้ดังนี้

1. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน
2. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียน
3. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน
4. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อวิชาชีพ

สำออง พ่วงบุตร (2525 : 2) ให้ความสำคัญของครูพลศึกษาว่า ครูพลศึกษาควรมีบทบาทดังนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการ ควรมีความรู้ในเรื่องวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรโดยละเอียดรวมทั้งส่วนประกอบอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตรการวัดและการประเมินผล วิชาพลศึกษา การทำความเข้าใจกับแผนการสอนและสื่อการเรียนต่างๆ อย่างแตกฉาน

2. ความสามารถในการสอน ต้องศึกษาจุดประสงค์ของการสอนในแต่ละรายวิชาและสามารถสอนให้ตรงตามจุดประสงค์มากที่สุด ประการสำคัญต้องทำความเข้าใจถึงความต้องการมากน้อยของเนื้อหาวิชาที่จะสอนแล้วจึงเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม

3. บุคลิกลักษณะ ครูพลศึกษาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักเรียนเพราะนักเรียนมีโอกาสใกล้ชิดมากกว่าผู้สอนวิชาอื่น ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ครูพลศึกษาจะต้องแสดงบุคลิกให้เป็นที่ศรัทธาของนักเรียน เช่น สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างดี มีความมานะพยายาม สุขุมรอบคอบ สุภาพสมบุรณ์ สุภาพอ่อนโยน ร่าเริงแจ่มใส พูดชัดถ้อยชัดคำ กล้าแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการยอมรับความคิดเห็นที่ถูกต้อง

4. ความมีมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาที่ดีต้องเป็นบุคคลที่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือกับนักเรียนในการประกอบกิจกรรมทางด้านพลศึกษาโดยไม่แสดงความรังเกียจ หรือหลีกเลี่ยง ต้องแสดงความสนใจต่อการที่นักเรียนจะขอความช่วยเหลือ

5. มีคุณธรรม และประพฤติดี เช่น รับผิดชอบในหน้าที่การงาน ไม่เสเพล มีระเบียบตรงต่อเวลา เสียสละเพื่อส่วนรวม รับผิดชอบต่อการกระทำของตน ไม่ประพฤติตนเสื่อมเสียในเรื่องการพนันหรือชู้สาว

6. ความเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้ยึดมั่นในระบบการปกครองอันมีสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมความรักชาติ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รู้จักหน้าที่ของตนเพื่อส่วนรวม

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 39 – 41) ได้กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาไว้ดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญโดยตรงของครูพลศึกษา

2. หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อเสริมหลักสูตร เช่นการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษและการจัดพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง

3. หน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ ตามปกติในโรงเรียนจะมีครูพลศึกษาหลายคน ครูแต่ละคนจะต้องทำงานร่วมกัน ประสานงานกันได้

4. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพต่อนโยบาย และระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนเช่น นโยบายและระเบียบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูทุกคนควรปฏิบัติตามด้วยความเคร่งครัด

5. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพและเข้าใจหลักสูตรสายวิชาต่างๆ ของโรงเรียน

6. หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อวิชาชีพ เช่น เป็นสมาชิกสมาคมหรือองค์กรวิชาชีพ ค้นคว้าและวิจัยความรู้และวิธีการใหม่ๆ

7. หน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน เช่น มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆที่ชุมชนจัดขึ้นโดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาหรือการพลศึกษา

รัชนี ขวัญบุญจัน (2536 : 42) ได้สรุปว่า ครูพลศึกษาที่มีสมรรถภาพดีนั้นจะต้องมีความสามารถในด้านต่างๆ คือ

1. ด้านวิชาการ มีความรู้ด้านวิชาการทั่วไปและวิชาเฉพาะดี ใฝ่หาความรู้
2. ด้านทักษะ ได้รับการฝึกฝนทางพลศึกษาอย่างดี เล่นกีฬาได้หลายอย่าง
3. ด้านบุคลิกภาพ มีความกระตือรือร้น มีบุคลิกภาพดี มีอารมณ์มั่นคง

เฉลียวฉลาด

4. ด้านจริยธรรม มีความประพฤติดี รักวิชาชีพ มีน้ำใจนักกีฬา
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ดีปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

6. ด้านการสอน มีความสามารถในการสอน คือ มีเทคนิคการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน นำหลักการเรียนรู้มาใช้ในการสอน รู้จักใช้แรงจูงใจในการสอนและสาธิตการสอนได้

7. ด้านการวัดผลและประเมินผล สามารถวัดผลได้ถูกต้อง
8. มีสุขภาพทางกายและทางจิตดี

9. ด้านการปกครอง แนะนำ และการเป็นผู้นำ มีความสามารถในการควบคุมนักเรียน เป็นผู้นำทำกิจกรรมต่างๆ และให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนได้ สามารถตัดสินปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

10. ด้านการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการจัดการแข่งขันกีฬาเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาและเป็นผู้ตัดสินกีฬาได้

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน การปฏิบัติงานด้านกิจกรรมในการเสริมหลักสูตรงานเกี่ยวกับโรงเรียน วิชาชีพและชุมชน ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่พึงประสงค์

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2536 : 118) กล่าวว่า ครูพลศึกษาต้องสอนให้นักเรียนคิด เป็น ทำเป็น และรู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง สอนให้นักเรียนรักการทำงาน สนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของส่วนรวมตามวิถีทางของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สอนให้นักเรียนยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ครูพลศึกษาต้องหมั่นอบรมนิสัยให้นักเรียนมีระเบียบ วินัย มีวัฒนธรรม มีศีลธรรม สอนให้รู้จักใช้สิทธิ์ และหน้าที่ภายในขอบเขตแห่งกฎหมาย สำหรับ

ตัวครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล และต้องสามารถอธิบาย สาธิต เทคนิค ทักษะ ประวัติการกีฬา ประโยชน์ กติกาต่างๆ แผนการเล่น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์ต้องพิจารณา เจตคติของความเป็นน้ำใจเป็นนักกีฬา และจะต้องสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาด้วย

เปป และมินส์ (Pape and Means. 1963 : 79-93) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ ของครูพลศึกษา ไว้ดังนี้ บทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษานั้น จะต้องคำนึงถึงคุณค่าของ วิชาพลศึกษาสองประการ คือ คุณค่าโดยตรง ได้แก่ กิจกรรมพลศึกษาจะทำให้ผู้เรียนเกิด ทักษะการทรงตัวที่ดีในอริยาบทต่างๆ และมีความสนุกสนานจากการประกอบกิจกรรมพลศึกษา คุณค่าที่มีมานานแล้วได้แก่ กิจกรรมพลศึกษาจะทำให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายที่ดี มีทักษะมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลอื่นๆ มีคุณลักษณะของนักกีฬา คือ กล้าหาญ ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ยอมรับความจริง ให้อภัยและโอ้อ้อมอารี มีพฤติกรรมที่เป็น ประชาธิปไตย และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์สมบูรณ์

โคเวล และคณะ (Cowell. 1967 : 59) ให้ความเห็นว่า ครูที่จะสอนพลศึกษาได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยองค์ประกอบของคุณสมบัติในตัวครู คือ บุคลิกภาพของครู ความรู้ และทักษะ ความสนใจในงาน และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ในโรงเรียน

ดอทเฮอร์ตี (Daugherty. 1973 : 66-76) ได้ให้ความเห็นถึงคุณลักษณะของ ครูพลศึกษาที่ดีต้องมีความมั่นคงทางอารมณ์เพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่น่าพอใจ ครูที่ ประสบความสำเร็จมักจะเป็นมิตร ชอบแสดงออกและมีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี มีความคุ้นเคยกับทักษะและเทคนิคทุกอย่างที่จำเป็นต่อการสอนพลศึกษา อุทิศเวลาและตัวเอง กระตือรือร้น สนใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจในวิชาชีพ ปรับปรุงสถานภาพของตน โดยการวิจัยศึกษาเข้าร่วมสมาชิกวิชาชีพ มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการสอน เป็น ตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน รู้จักเลือกกิจกรรมการสอนที่เหมาะสมมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีน้ำเสียงในการพูดดี มีความสุภาพ นอกจากนี้ควรมีลักษณะพิเศษ คือ รู้และปฏิบัติตามปรัชญาทางการพลศึกษา สามารถตอบคำถามทางพลศึกษาและสามารถ สาธิตการสอนพลศึกษาได้ มีลักษณะภายนอกเป็นที่น่าประทับใจแก่ผู้พบเห็น มีความคุ้นเคย กับระบบโรงเรียน

บุชเชอร์ (Bucher. 1975) ได้เสนอแนะไว้ว่า หน้าที่ของครูอาจารย์พลศึกษา มี ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานให้แก่นักเรียน โดยศึกษาภูมิหลังเกี่ยวกับสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของนักเรียน รวมถึงความถนัดและความสนใจของนักเรียน แล้วจัด ขบวนการการสอนวิชาพลศึกษา เพื่อแก้ไขและส่งเสริมการพัฒนาการทุกด้านตามวัตถุประสงค์ ของการศึกษา คือ พัฒนาการด้านทักษะ ความรู้ด้านวิชาการ เจตคติ และอารมณ์จนเต็ม ขีดจำกัดความสามารถของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

2. ปฏิบัติงานให้แก่ภาควิชาพลศึกษา โดยร่วมมือกันวางแผนโปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียนแล้วรับผิดชอบหน้าที่ของตนในโปรแกรมนั้น ร่วมมือกันกำหนด วิธีการ วัดประเมินผลการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา แล้วช่วยกันคิดแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมมือกัน บำรุงรักษาอุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา ประการสำคัญที่สุด คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครูอาจารย์พลศึกษาคนอื่นๆ ในภาควิชาพลศึกษา

3. ปฏิบัติงานให้แก่สถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดโปรแกรม การเรียนของนักเรียนนักศึกษาและยอมรับหลักสูตรการเรียนทุกวิชา สนองนโยบายของ สถานศึกษาประการสำคัญ คือ ช่วยเหลืองานเท่าที่จะทำได้ เช่น กิจกรรมนักเรียน การแนะแนวงานพิเศษเฉพาะกิจต่างๆ เป็นต้น

4. ปฏิบัติงานให้แก่ชุมชน โดยพยายามจัดโปรแกรมกิจกรรมพลศึกษา บริการสมาชิกส่วนใหญ่ของชุมชน เพื่อให้คุณค่าของกิจกรรมพลศึกษาที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์ อย่างยิ่ง ได้บังเกิดผลต่อสมาชิกในชุมชน ซึ่งเงินทุนอาจหาได้จากสมาชิกของชุมชนด้วยการ อาศัยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

5. ปฏิบัติงานให้แก่วิชาชีพ โดยพยายามรวมตัวกันในหมู่ครูอาจารย์ พลศึกษาด้วยกันในรูปของสมาคม แล้วมีการพบปะปรึกษาหารือวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันอยู่ เสมอ เพื่อการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ตามอุดมคติของวิชาชีพให้ประสานกับหน่วยงานอื่นๆ

บาเลย์ และฟิลด์ (Bailey and Field, 1976 : 100-101) ได้กล่าวถึงขอบข่ายหน้าที่ของ ครูอาจารย์พลศึกษาไว้ว่า ครูพลศึกษามีหน้าที่สอนวิชาพลศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่ง ทั้งหลักการทฤษฎีและกิจกรรมพลศึกษาหลายชนิด และครูพลศึกษามีหน้าที่ต้องจัดกิจกรรมอีก หลายประเภทได้แก่ โปรแกรมการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน การโค้ชกีฬา การสอนวิชา สุขศึกษา การประสานงานกับโปรแกรมสุขภาพโดยส่วนรวมของโรงเรียน การอยู่ค่ายพักแรม การศึกษากลางแจ้ง นอกจากนี้ครูอาจารย์พลศึกษาจะต้องแบ่งเวลาสำหรับทำการวิจัย ทางพลศึกษาด้วย

หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา

เพื่อเป็นแนวทางจะกล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญของครูพลศึกษา วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 39-41) ได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้ คือ

1. หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญโดยตรงของครูพลศึกษาที่จะต้องปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร หรือที่โรงเรียนได้วางไว้ หน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนอาจจะมีดังต่อไปนี้ คือ

- 1.1 ศึกษาและเข้าใจในหลักสูตรที่จะสอน
- 1.2 ศึกษาและเข้าใจในตัวนักเรียนที่จะสอน

- 1.3 วางวัตถุประสงค์ที่จะสอนประจำปี ประจำภาคและประจำชั่วโมง
- 1.4 วางโครงการสอนประจำปี ประจำภาคและประจำชั่วโมง
- 1.5 จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์การสอน
- 1.6 ศึกษาวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อให้การสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์
- 1.7 ทดสอบ ประเมินผลการเรียนของนักเรียน และให้คะแนนนักเรียน
- 1.8 เป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนทั้งในด้านส่วนตัวและด้านการเรียน

การสอน

- 1.9 ตรวจและให้คำแนะนำทางด้านสุขภาพแก่นักเรียน
- 1.10 จัดกิจกรรมพิเศษให้แก่แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือนักเรียนที่มีสภาพของร่างกายที่ไม่สามารถมีส่วนร่วมร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ตามปกติ
- 1.11 ทำระเบียบเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการพัฒนาของนักเรียน
- 1.12 ตรวจรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมสถานที่และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ตลอดเวลา

- 1.13 ทำบัญชีอุปกรณ์ วางระเบียบการยืมและการส่งคืนอุปกรณ์
- 1.14 จัดหาระเบียบข้อบังคับและนโยบายของสายวิชาโดยเคร่งครัด
- 1.15 ทำตัวเป็นแบบอย่างและประชาสัมพันธ์ในรายวิชา

2. หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อเสริมหลักสูตร
ครูพลศึกษานอกจากจะมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการสอนนักเรียนตามตารางสอนแล้ว จะต้องมีส่วนที่รับผิดชอบในการจัดและดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ และการจัดพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลารว่าง เพื่อเสริมหลักสูตรการเรียนอีกด้วย หน้าที่สำคัญของครูพลศึกษาเกี่ยวกับด้านนี้มีดังนี้

- 2.1 วางวัตถุประสงค์และโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนประจำภาคเรียนและประจำปี ตลอดจนการจัดโครงการพลศึกษาพิเศษเพื่อนันทนาการในเวลารว่าง
- 2.2 จัดทำงบประมาณการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน โครงการพลศึกษาพิเศษและการพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลารว่าง
- 2.3 วางกฎและระเบียบการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน การพลศึกษาพิเศษและในเวลารว่าง
- 2.4 ทำคู่มือการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน การพลศึกษาพิเศษและในเวลารว่าง
- 2.5 จัดแบ่งกลุ่มในการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
- 2.6 คัดเลือกตัวนักกีฬาเพื่อแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

2.7 ทำกำหนดการและตารางการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน

2.8 ทำกำหนดการ การใช้สถานที่ อุปกรณ์เพื่อฝึกซ้อม และแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน การพลศึกษาพิเศษและการพลศึกษาในเวลาว่างเพื่อนันทนาการ

2.9 เตรียมสถานที่ และอุปกรณ์สำหรับการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน

2.10 จัดหาและจัดเลือกผู้ตัดสินสำหรับการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน

2.11 จัดหาของที่ระลึกหรือรางวัล

2.12 ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์

2.13 ทำหน้าที่ประสานงานกับครูพลศึกษาในโรงเรียนเดียวกันหรือครูคนอื่น ๆ

2.14 ทำระเบียบต่างๆและสถิติต่างๆ

3. หน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ ตามปกติในโรงเรียนหนึ่งๆ จะมีครูพลศึกษาหลายคน ฉะนั้น ถ้าจะให้การทำงานได้ผลดี ครูแต่ละคนจะต้องทำงานร่วมกันและรับผิดชอบร่วมกัน ในระหว่างพวกเดียวกันเป็นอย่างดีด้วย โดยเฉพาะงานทางด้านพลศึกษาซึ่งส่วนมากมักจะเป็นงานที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือร่วมมือจากหลายๆ คน ไม่ว่าจะเป็นงานทางการสอน การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน หรือการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนก็ตาม การทำงานร่วมกันนี้นอกจากจะช่วยให้งานที่กำลังทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีแล้ว ยังจะช่วยสร้างบรรยากาศของความเป็นกลุ่มก้อน และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในงานที่กำลังทำอยู่ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

4. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพต่อนโยบายและระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน การจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจะให้ผลดีนั้น จะต้องวางนโยบายและระเบียบข้อบังคับที่แน่นอนและชัดเจน เช่น นโยบายและระเบียบเกี่ยวกับหลักสูตร การให้การบ้าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมหลักสูตรต่างๆ หรืออื่นๆ ซึ่งครูทุกคนในโรงเรียนนับว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับนโยบายหรือระเบียบข้อบังคับเหล่านี้ ในการบริหารโรงเรียนที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของความเป็นกันเองในระบอบประชาธิปไตยนั้น ครูทุกคนจะเป็นผู้ที่ช่วยกันกำหนดนโยบายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ โดยอาศัยเสียงส่วนมากในที่ประชุมเป็นเกณฑ์ และเมื่อกฎหรือระเบียบได้ถูกวางเรียบร้อยแล้ว ครูทุกคนก็ควรปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดโดยเฉพาะครูพลศึกษาก็ควรจะได้ร่วมรับผิดชอบในหน้าที่อื่นๆ กับครูคนอื่น ๆ ในโรงเรียน เพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แม้ว่าหน้าที่และความรับผิดชอบเหล่านั้นอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรของโรงเรียนโดยตรงก็ตาม เช่น

เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มกิจกรรมต่างๆของนักเรียน การดูแลความเรียบร้อยในเวลา
รับประทานอาหารกลางวัน การจัดหน่วยรักษาความปลอดภัยของนักเรียนหรือการร่วมเป็น
กรรมการในกิจกรรมต่างๆ การมีส่วนร่วมหรือการเป็นกรรมการต่างๆ เหล่านี้อาจจะขึ้นอยู่กับ
ความสมัครใจ ครูพลศึกษาควรแบ่งเวลาเพื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ให้มากที่สุด

5. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพและเข้าใจในหลักสูตรสายวิชาต่างๆ
ของโรงเรียนครูพลศึกษาควรจะต้องมีความเคารพและเข้าใจในหลักสูตรและการสอน ตลอดจน
มีความชื่นชมยินดีในความสำเร็จของการสอนของครูในสายวิชาต่างๆ ที่สอนในโรงเรียนด้วย
ความบริสุทธิ์ใจเช่นเดียวกับในสายวิชาของตนเอง และควรจะได้มีส่วนร่วมหรือให้ความร่วมมือ
ในกิจกรรมการเรียนการสอนครูสายวิชาต่างๆ ควบคู่กันไปด้วย การกระทำเช่นนี้จะช่วยสร้าง
ความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น

6. หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อวิชาชีพ ครูพลศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบ
ต่อวิชาชีพดังต่อไปนี้ คือ

6.1 ครูพลศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบด้วยการเป็นสมาชิกสมาคมหรือ
องค์การวิชาชีพสมาคมวิชาชีพ เป็นสถาบันที่ผู้มีอาชีพและความสนใจเหมือนกันมารวมกันเป็น
กลุ่มก้อน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุงและสร้างความเจริญเป็น
ปึกแผ่นให้แก่วิชาชีพนั้น เนื่องจากครูพลศึกษาก็ถือว่าเป็นนักการศึกษาคนหนึ่งฉะนั้น
ครูพลศึกษาควรจะเป็นสมาชิกของของสมาคมการศึกษาและการพลศึกษาด้วย

6.2 ครูพลศึกษาควรจะช่วยสร้างความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ
ต้องทำการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ค้นคว้าและวิจัยความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อตีพิมพ์และ
เผยแพร่ มีการวางโครงการทำงานทางด้านวิธีการต่างๆ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
หรือเขียนตำราในวิชาการแขนงนี้ การกระทำเช่นนี้เท่ากับเป็นการยกระดับความรู้
ความสามารถของตนเองให้สูงขึ้นควบคู่กับวิชาชีพด้วย

7. หน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน โรงเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
และชุมชนนี้เองที่จะเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนกิจการต่างๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่าง
ยิ่งในกิจกรรมพลศึกษา ฉะนั้น หน้าที่ที่สำคัญของครูพลศึกษาประการหนึ่งก็คือ การสร้าง
ความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียนขึ้น ซึ่งอาจจะกระทำดังต่อไปนี้ คือ

7.1 จัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาที่ดีขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้
นักเรียนทุกคน ได้มีส่วนร่วมได้รับประโยชน์หรือมีการพัฒนาทุกๆ ด้านอย่างทั่วถึงกัน การที่
ทุกคนได้รับประโยชน์และมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการพลศึกษาของโรงเรียนนี้ ก็เท่ากับเป็น
ผลพลอยได้ในการประชาสัมพันธ์ ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนได้มีความเข้าใจและ
มีความสัมพันธ์อันดีกับโรงเรียน รวมทั้งการพลศึกษาด้วย

7.2 ครูพลศึกษาควรมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นในตอนเย็นหรือตอนค่ำเช่น กิจกรรมของสมาคมผู้ปกครองและครู กิจกรรมนิทรรศการอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาหรือการพลศึกษา

วาสนา คุณาภิสิต (2539 : 216-218) ได้ให้สรุปหน้าที่ของครูพลศึกษาว่าหน้าที่และความรับผิดชอบต่างๆ ที่ประมวลได้ดังนี้

1. การสอน ครูพลศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลายๆ วิชา ต้องสามารถอธิบาย-สาธิตเทคนิค ทักษะ ประวัติ ประโยชน์ กติกา แผนการเล่น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์ ต้องจัดบริหารชั้นเรียนสำหรับการสอนการเล่น การประเมินผล และการแนะแนว ต้องพัฒนาทัศนคติของควมมีน้ำใจนักกีฬา การจัดสภาพแวดล้อมทางสุศึกษาและการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอื่นๆ ของวิชาพลศึกษาอีกด้วย

2. การแข่งขันกีฬากายใน ครูพลศึกษาต้องจัดการแข่งขันกีฬากายใน โดยทำการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาต่างๆ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะใช้ในการแข่งขัน โดยไม่ให้ซ้ำซ้อนและนักเรียนได้แข่งขันเท่าๆ กัน ต้องเตรียมการจัดซื้อ จัดลำดับ บำรุงรักษา และแนะนำเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่งต่างๆ ที่ใช้ประกอบการแข่งขัน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแข่งขัน จัดดูแลเรื่องความปลอดภัย จัดเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน จัดระบบการให้คะแนน จัดความขัดแย้งและอาจจะต้องจัดทำคู่มือการแข่งขันกีฬากายในไว้ด้วย นอกจากนั้นอาจต้องทำหน้าที่จัดการแข่งขันกีฬากายนอกพร้อมกับโรงเรียนอื่นๆ ด้วย

3. การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา ครูพลศึกษาต้องทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกสอนกีฬาด้วยซึ่งก็หมายถึงว่าต้องเป็นผู้ที่มีทักษะกีฬาสูงและมีความสามารถในการจูงใจสูงด้วย เหตุผลก็เพราะการสอนในชั้นเรียนจะสอนนักเรียนหลายๆ ระดับความสามารถปะปนกันไปตั้งแต่อ่อนจนเก่ง แต่การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาจะต้องสอนนักเรียนที่มีทักษะดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีกและต้องสอนได้อย่างรวดเร็ว ในหน้าที่นี้ครูพลศึกษาจะต้องโดนกระหนาบจากหลายฝ่าย เช่น นักเรียน คนดู นักข่าว หรือแม้แต่ความต้องการของตนเองที่จะพยายามไม่ให้เกิดการแพ้ ผู้ฝึกสอนจึงต้องมีศีลธรรม หลักการและการเสียสละตนเองอย่างสูงที่จะต่อต้านสิ่งเหล่านั้น และที่สำคัญที่สุดคือจะต้องไม่บ่าเบียดออกจากจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาอย่างเด็ดขาด ครูที่เป็นผู้ฝึกสอนต้องมีการวางแผน จัดการปฏิบัติการ ศึกษาและกำหนดแผนการเล่น ศึกษาภาพยนตร์ จัดโปรแกรมการซ้อม ร่วมมือกับนักข่าว เลือก จัดซื้อและรักษาวัสดุอุปกรณ์ กล่าวปราศรัยในงานเลี้ยงนักกีฬา เป็นที่ปรึกษา ประเมินผลการตัดสินใจ นอกจากนั้นยังต้องวางแผนการเดินทางเพื่อการแข่งขันของทีม การซื้อตั๋วเดินทาง ผู้จับเวลา ผู้ให้คะแนน ผู้ตรวจสอบและรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของนักกีฬาและผู้ดู ผู้ฝึกสอนจะต้องมีคุณสมบัติหลายประการ และอีกประการหนึ่งที่ต้องมีก็คือความเข้มงวดและความเข้าใจผู้เล่นในฐานะพ่อที่ต้องการทำให้ครอบครัวประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา มีความซื่อสัตย์ มีความเชื่อถือ

ในตัวผู้เล่น ไม่แสดงความรักผู้เล่นคนหนึ่งคนใดเป็นพิเศษและอย่าให้สิทธิพิเศษแก่ใครด้วย

4. การอยู่ค่ายพักแรมและกิจกรรมกลางแจ้ง ครูพลศึกษามีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของค่ายหรือควบคุมดูแลการอยู่ค่ายพักแรมและการว่ายน้ำ สอนให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตกลางแจ้ง การใช้ทักษะกีฬา ที่สำคัญที่สุดคือการสอนให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นในบรรยากาศประชาธิปไตย รักสงบ รักธรรมชาติ อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. การเต้นรำ เป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมเสมอมา โดยเฉพาะผู้หญิงและมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนมาโดยตลอดตั้งแต่สมัยโบราณถึงปัจจุบัน เพราะเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงความรู้สึกและอารมณ์ เป็นกิจกรรมที่ทำให้คลายความเครียดได้มาก ครูพลศึกษาจึงต้องสอนได้ทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน การเต้นรำพื้นเมือง การร้องเพลงประกอบ การเล่นเกม ลีลาศ และอื่นๆ

6. ลีลาศึกษา (Movement Education) ลีลาศึกษาเป็น Learning to Move and Moving to Learn จึงเป็นการเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นการสำรวจค้นหาสิ่งต่างๆด้วยตนเอง เน้นการเรียนรู้โดยตัวนักเรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้วิธีการดังกล่าวจะใช้การเคลื่อนไหวเท่านั้น ครูพลศึกษาต้องเข้าใจในการใช้เครื่องมือและเข้าใจในหลักการเคลื่อนไหวของมนุษย์ให้สัมพันธ์กับเวลา แรง รูปร่าง และการแสดงออก จุดมุ่งหมายของวิชานี้ก็เพื่อให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังตนเองในสิ่งแวดล้อมต่างๆ ซึ่งครูจะสังเกตได้จากการให้นักเรียนแสดงให้ดูในลักษณะของความเร็ว-ช้า ความหนัก-เบา ความเป็นอิสระ ฯลฯ

7. การพลศึกษาพิเศษ ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมพิเศษให้แก่นักเรียนที่มีลักษณะผิดปกติและช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้ดีขึ้น ครูพลศึกษาจึงต้องมีความรู้ในกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว สรีรวิทยาการออกกำลังกาย จิตวิทยา วิธีสอน และศัพท์ทางการแพทย์ มีความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือนักเรียนและรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของแพทย์เสียก่อน ไม่ใช่ทำการบำบัดด้วยตนเอง

8. งานวิจัย การทำงานวิจัยมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและความก้าวหน้าในการทำงานแม้ครูจะไม่ทำด้วยตนเองก็ควรสนใจงานวิจัยของคนอื่นซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญ ครูควรรู้จักตีความผลที่ได้จากการวิจัยและนำมาใช้ประโยชน์ให้ได้

9. การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ในสังคมไทยการปลูกฝังให้ประชาชนพลเมืองมีคุณธรรม (หรือความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ) และจริยธรรม (หรือลักษณะการแสดงออกของร่างกาย) เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสุขของคนในสังคมเดียวกัน เมื่อสมาชิกแต่ละคนของสังคมมีจริยธรรมสูงก็แสดงว่าสังคมนั้นมีคุณธรรมสูงไปด้วยซึ่งจะเป็นพื้นฐานของความเจริญก้าวหน้าต่อไป ครูทุกคนจึงควรรับเอาบทบาทของการเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักเรียนไว้อย่างเต็มภาคภูมิ พร้อมทั้งปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีอีกด้วย การปลูกฝังเรื่องดังกล่าวสามารถกระทำได้ในขณะสอนวิชาพลศึกษาในทุก

ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะหัวข้อจริยธรรมที่คณะกรรมการจัดจริยศึกษาให้แก่
นักเรียน นักศึกษาและประชาชนได้ระบุไว้ว่ามี 10 ประการดังนี้

1. ความมีระเบียบวินัย
2. ความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม
3. ความขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาชีพ
4. ความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
5. การรู้จักคิดริเริ่ม วิจรรณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
6. ความกระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและ
เทิดทูนชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์
7. ความมีพละทานมัชฌมบูรณทั้งทางร่างกายและจิตใจ
8. การรู้จักพึ่งตนเองและความมีอุดมคติ
9. ความรู้สึกภาคภูมิใจและรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากร
ของชาติ
10. การรู้จักเสียสละ มีเมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญและ
สามัคคีกัน

ตามความเป็นจริงแล้วในการสอนพลศึกษาก็มีจุดมุ่งหมายที่เป็นผลพลอยได้
ตามมาจากการพัฒนาด้านร่างกายอยู่แล้ว นั่นก็คือพัฒนาการด้านสังคมวิสัย (Social
Development) ซึ่งหมายถึงการทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพต่างๆ เช่น
ความมีคุณธรรม ความเป็นพลเมืองดีมีน้ำใจนักกีฬา การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เคารพกฎ
กติกา กล้าแสดงออก ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ถ้านักเรียนได้ปฏิบัติเป็นประจำแล้ว ก็จะเป็นผู้ที่มี
จริยธรรมอันดีอย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

10. บทบาทต่างๆ ในสังคม ครูพลศึกษาอาจมีบทบาทสำคัญในสถานที่อื่นๆ
เช่น ในสถานักกัน วัด โรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรม องค์กรต่างๆ ชมรมกีฬา
ลูกเสือ-เนตรนารี เทศบาล โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา แต่วิธี
การปฏิบัติอาจต่างจากที่ใช้ในโรงเรียนออกไป

ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาคาทอลิก บาทหลวงวิวัฒน์ แพร่ศิริ (2543 : 12-14)
ได้กล่าวไว้ว่าเป็นความสำคัญกับคุณค่า ศักดิ์ศรีของมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบต่อ
สังคม โดยถือว่าการศึกษาร่วมกันพร้อมกับชีวิตเริ่มปฏิสนธิ นั่นคือการให้การศึกษาอบรม
ถือเป็นหน้าที่ประการแรกของพ่อแม่ เด็กรับรู้และเรียนรู้จากพ่อแม่เป็นบุคคลแรก เรียนรู้
เกี่ยวกับตนเอง รอบตัวเอง เรียนรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม เรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่น

เรียนรู้สังคมและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว และเรียนรู้สังคมรอบข้างตนเองทั้งในระดับกว้าง (Horizontal Level) และระดับลึก (Vertical Level) ด้วยการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในสังคมและระหว่างสังคมบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคม ในฐานะสมาชิกหรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงพิจารณาในมุมมองที่กว้างที่สุด หมายถึงการเรียนรู้ การศึกษา การอบรมสั่งสอนถ่ายทอดทั้งในรูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาแบบ อรรถาธิบาย การปรับและพัฒนาเชิงวัฒนธรรมในสังคม ระหว่างสังคมและระหว่างอารยธรรมหรือระหว่างประเทศ เป็นการเรียนรู้และเข้าถึงความรู้ทุกอย่างที่มนุษย์สามารถพัฒนาตามวัย หรือศักยภาพของมนุษย์ ทั้งในมิติของปัจเจกบุคคล (Personal Dimension) มิติด้านสังคม (Social Dimension) มิติด้านกาลเวลา (Temporal Dimension) และมิติด้านพื้นที่ (Spatial Dimension) ที่จะเกิดประโยชน์แก่มนุษย์ สังคมและโลกแห่งความรู้ทั้งปวงแสดงผ่านทางกระบวนการเรียนรู้เชิงความคิดอาศัยสติปัญญา เหตุผล ความคิดอ่านหรือการทดลอง การกระทำหรือการปฏิบัติ ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการเรียนรู้เชิงวิทยาศาสตร์ การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมากในชีวิตมนุษย์และเป็นที่มียธิพลเหนือความเจริญก้าวหน้าของสังคม โรงเรียนคาทอลิกจึงเป็นพันธกิจสำคัญที่พระศาสนจักรเน้นคุณค่าอย่างจริงจัง ในบทบาทการรับใช้และให้การศึกษอบรมแก่ประชาชนหรือสังคม ซึ่งยึดหลักสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาอบรมดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอบรมตรงกับเป้าหมายเฉพาะของตน เหมาะสมกับคุณลักษณะ เพศ วัฒนธรรมและประเพณีของตน เพื่อเขาจะได้มีความสามารถ วินิจฉัยอย่างมีวิจาร์ณญาณเกี่ยวกับคุณค่าทางศีลธรรมด้วยจิตใจเที่ยงตรง ต่อสิ่งที่เกิดกับเขา และสิ่งที่แวดล้อมชีวิตของเขา
2. การศึกษามีได้จำกัดอยู่ที่การถ่ายทอดความรู้แต่รวมถึงการฝึกอบรม ลักษณะเฉพาะของการให้การศึกษอบรม คือการสื่อความจริง การศึกษาอบรมที่แท้จริงคือการส่งเสริมศักดิ์ศรีแท้จริงของมนุษย์และการสร้างความสัมพันธ์ที่จริงใจต่อกัน รวมทั้งเป็นการเปิดตนเองสู่พระสัจธรรม
3. บิดามารดาเป็นผู้ให้การอบรมที่สำคัญที่สุดอันดับแรกของบุตร หากขาดการอบรมของบิดามารดา ก็ยากที่จะหาการอบรมอื่นใดมาทดแทนได้ และมีสิทธิอย่างแท้จริงในการเลือกโรงเรียนสำหรับลูกหลานของตน ณ สถานที่ที่เรียกว่าโรงเรียนนี้ เยาวชนเรียนรู้ที่ละขั้นตอน ที่จะเปิดตนเองสู่ชีวิตในสภาพที่เป็นจริง และสร้างเจตคติต่อชีวิตดังที่น่าจะเป็น
4. เป้าหมายของการสอนที่โรงเรียน คือ การให้การศึกษอบรมซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาคนจากภายใน ช่วยสร้างอิสระภาพจากภาวะปิดกั้นใดๆ เพื่อให้เขาเจริญขึ้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และพระศาสนจักรให้ความสำคัญต่อวิธีการจัดการศึกษาที่เหมาะสม ซึ่งเป็นวิธีการเฉพาะของพระศาสนจักร

5. หัวใจของการศึกษาคาทอลิกคือ การอยู่ร่วมกันฉันพี่น้อง โรงเรียนสอนเรื่องนี้ด้วยวาจาและเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้แสดงความจริงอันนี้ การศึกษาจึงเป็นการชี้นำมนุษย์ให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นเยี่ยงพี่น้องในทุกสังคมของชีวิตและจะกระทำเช่นนี้ได้ ถ้าเข้าใจความหมายของครอบครัวมนุษย์ จากประสบการณ์นี้เขาจะสามารถสร้างสังคมแห่งความรักได้ในครอบครัว ในที่ทำงาน หมู่บ้าน ประเทศชาติ และในโลก คำพูด การปฏิบัติ การให้กำลังใจ ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนอย่างนุ่มนวล ล้วนเป็นส่วนประกอบสำคัญในกระบวนการให้การศึกษาบรมที่จะทำให้ครูบรรลุเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงความสำเร็จของนักเรียนในด้านวิชาการ ในการปฏิบัติที่เหมาะสม รวมทั้งมิติทางด้านศาสนาในชีวิต ด้วยเหตุนี้เอง การศึกษาคาทอลิกจึงตระหนักถึงบริบทของสังคม ให้ความเคารพและเน้นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น ภารกิจของการศึกษาจะต้องเป็นการเสริมสร้างจุดแข็งของสังคม พัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมให้ดีขึ้น ในขณะเดียวกัน พัฒนาศักยภาพความสามารถของมนุษย์ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม เมื่อคนของสังคมมีความรู้ เฉลียวฉลาด พวกเขาจะได้เป็นกำลังเข้มแข็งของสังคมและมีความสามารถในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

นโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ข้อบังคับระเบียบและแนวปฏิบัติสภามหาการศึกษาคาทอลิก (2539 : 28) ได้กำหนดไว้ดังนี้

ด้านนักเรียน

1. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นคุณลักษณะเด่นในด้านความรักและการแบ่งปัน มีค่านิยมในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบ วินัย ความขยันหมั่นเพียร และความอดทน เป็นสมาชิกที่ดี มีจิตสำนึกในความดีของส่วนรวม
2. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีความสามารถ และทักษะการใช้ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกทางดนตรี กีฬา ศิลป และ งานฝีมืออาชีพต่างๆ ได้รับโภชนาการที่ถูกสุขอนามัย รวมทั้งการส่งเสริมบรรยากาศ และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการส่งเสริมความสุข ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตลอดจนความสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

1. ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียนและท้องถิ่น โดยส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนา ที่พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการเชิงการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น รู้จักการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ คิดกว้าง มองไกล

ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร

1. พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะและเทคนิคการสอน การใช้และการพัฒนาสื่อการสอน รวมทั้งเทคโนโลยีทางการศึกษา มีพฤติกรรมการสอนที่สามารถเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลาง
2. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากร ได้ตระหนักในความสำคัญของอาชีพครูมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีวิสัยทัศน์ในความเป็นครู
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากร รู้จักแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีความทันสมัย ติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวต่างๆ

ด้านการบริหารและการจัดการ

1. ส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนไปสู่มาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชน ผ่านกระบวนการปฏิรูปการศึกษา

เป้าหมายในการจัดการศึกษา

ข้อบังคับระเบียบและแนวปฏิบัติสภากาการศึกษาคาทอลิก (2539 : 32) ได้กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้ คือ

1. ผลผลิตทางการศึกษา (นักเรียน)
มุ่งผลิตนักเรียนที่มีคุณลักษณะเด่นในด้านความรักและการแบ่งปัน มีการพัฒนาสมดุลทั้งด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจ และสังคม รักและรู้จักแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต
2. ความสำเร็จทางด้านภาษา (วิชาการ)
ผลิตนักเรียนที่มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง
3. ความสำเร็จทางด้านกีฬา
เสริมสร้างนักเรียนให้มีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีวินัย และสามารถทำงานเป็นทีมได้

4. ความสำเร็จทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (การเรียนการสอน)

หลักสูตรสนับสนุนการเข้าถึงการแก้ปัญหา โดยนักเรียนจะมีความสามารถในเชิงการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ เน้นกระบวนการเรียนการสอนแบบตัวต่อเรียง (Tutorial) มีการแบ่งกลุ่ม ให้แสดงความคิดเห็น และค้นคว้าโดยฝึกให้นักเรียนมองกว้าง มองไกล

5. ความสำเร็จทางการบริหารและการจัดการ

โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีบรรยากาศการเรียนรู้เป็นสนามแห่งการอภิบาลและการแพร่ธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ดอทเชอติ (Daughtrey 1973 : 66-76) ได้ศึกษาเกี่ยวกับครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาควรมีคุณสมบัติเช่นไร โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูและผู้บริหาร 70 เมือง พบว่าคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีบุคลิกภาพที่ดี ลักษณะที่ดี มีอารมณ์มั่นคง
2. มีวุฒิทางพลศึกษาก่อนที่ทำการสอนพลศึกษา
3. มีภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรมกว้างขวาง
4. เข้าใจ และชื่นชมสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการสอน
5. สนใจสอนเด็กมากกว่าสอนเนื้อหา
6. มีความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโตของเด็ก และพัฒนาการของเด็ก
7. มีประสิทธิภาพในการสร้างความสัมพันธ์กับเด็ก เพื่อนครู และผู้ปกครอง
8. เข้าใจภาระหน้าที่ของครูพลศึกษาที่หลักสูตรกำหนด และสนใจโปรแกรม

ทั้งหมดของโรงเรียน

9. สนใจ และพยายามปรับปรุงวิชาชีพของตน
10. สามารถบอกความหมายทางพลศึกษาแก่ผู้อื่นได้
11. สาธิตกิจกรรมที่น่าพอใจแก่เด็ก
12. สามารถสาธิตทักษะเบื้องต้น และการเคลื่อนไหวต่างๆ ของกิจกรรม

พลศึกษา

13. มีความเป็นอิสระ ยุติธรรม และเคารพต่อนักเรียนทุกคนโดยเฉพาะเด็กที่พิการ และ มีความสามารถต่ำกว่าปกติ

เบสท์แมน (Bestman. 1975 : 6495 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาของนักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมสหศึกษาของอำเภออานาไฮม์

รัฐแคลิฟอร์เนีย" โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะแสดงผลของคุณภาพ และประโยชน์ในปัจจุบันของโปรแกรมพลศึกษาโดยใช้แบบสำรวจของเนลสัน (Neilson Score Card) ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. คณะผู้ทำการสอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม และปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. โดยทั่วๆ ไปครูผู้สอนพลศึกษามีฐานะทางสังคมดีกว่าครูผู้สอนอื่นๆ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการสอน บุคลิกภาพ และอุปนิสัย

3. สถานที่ และอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสม

อัลลาร์ด (Allard, 1979 : 2528 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง"พฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อการเรียนวิชาพลศึกษาในชั้นเรียนโดยอิทธิพลเกี่ยวกับเพศ และการร่วมมือของนักเรียน" ซึ่งใช้แบบวิเคราะห์พฤติกรรมของครูเป็นรายการที่พัฒนาขึ้นโดย ลูอิส (Lewis) จากมหาวิทยาลัยแมสซาชูเซตส์ มีดังนี้ พฤติกรรมการให้กำลังใจ และสนับสนุนนักเรียน การฟังความคิดเห็นของนักเรียน การตอบคำถามของนักเรียน การบรรยาย การให้คำแนะนำ และแนะแนว และการให้ความรัก ความยุติธรรม โดยให้แสดงความคิดเห็น และสังเกตจากนักเรียนจำนวน 343 คน (ชาย 174 คน หญิง 169 คน) ครูผู้สอน 5 คน ผลของการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้การบรรยายถึงร้อยละ 60 นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความต่างกัน ในพฤติกรรมเกี่ยวกับการให้การบรรยายของครู การยกย่องชมเชย และให้กำลังใจ รวมทั้งการให้คำแนะนำ และแนะแนว สำหรับเกี่ยวกับด้านเพศชาย และเพศหญิง พบว่าไม่มีผลต่อการให้ความร่วมมือของนักเรียนในชั้นเรียน

เฮสซง และวีคส์ (Hessong ; and Weeks, 1987 : 457 - 463) ได้ศึกษาลักษณะของครูในอุดมคติว่าควรจะมีลักษณะต่อไปนี้

1. มีความรอบรู้ (Being Knowledgeable)
2. มีอารมณ์ขัน (Being Humorous)
3. มีความยืดหยุ่น (Being Flexible)
4. มีวิญญาณความเป็นครู (Being Upbeat)
5. มีความซื่อสัตย์ (Being Honest)
6. มีความสามารถทำให้เข้าใจได้รวบรัดชัดเจน (Being Clear and Concise)
7. เป็นคนเปิดเผย (Being Open)
8. มีความอดทน (Being Patient)
9. กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี (Being A Role Model)
10. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ในทางปฏิบัติได้ (Being Able to Relate Theory to Practice)
11. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Being Self-Confident)

12. มีความสามารถพิเศษในศิลปะ และวิทยาการหลายๆ ด้าน (Being Diversified)

13. แต่งกายเรียบร้อย สะอาด สง่าผ่าเผย และมีสุขอนามัยส่วนตัวดี (Being Well Groomed and Having Good Personal Hygiene)

สรุปว่า ครูเป็นบุคคลที่สังคมให้ความสำคัญเคารพยกย่องเป็นบุคคลที่สังคมให้ความสำคัญคาดหวังไว้สูง ครูเป็นผู้สอนเป็นผู้ให้การอบรม ครูได้ชื่อว่าเป็นแม่พิมพ์ เป็นผู้ให้แบบอย่าง ครูจึงเป็นผู้นำเมื่อเป็นเช่นนี้ครูจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่ดีดังกล่าวนี้อย่างดี ครูจึงต้องเป็นผู้มีวินัย เพราะถ้าครูหรือผู้สอน ผู้นำไม่มีวินัยแล้ว ย่อมไม่สามารถสอน และนำผู้อื่นได้

ไวท์ (White. 1989 : 2537 – A) ได้ศึกษาพื้นฐาน และคุณลักษณะของครูที่มีความมุ่งมั่นในการสอน ในสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาจากครูใหญ่จำนวนร้อยละ 43 ของครูใหญ่จากร้อยละ 69 ของโรงเรียนที่ร่วมโครงการ และศึกษาจากครูจำนวนร้อยละ 44 ของครูจากร้อยละ 100 ของครูที่ร่วมโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐาน และคุณลักษณะของครูผู้สอน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คุณลักษณะที่เป็นมาตรฐานของครูมี 5 ลักษณะ คือ

1. มีความมั่นใจสูง
2. มีความรู้ดี
3. มีประสบการณ์ และมีทักษะความชำนาญ
4. มีทัศนคติที่ดี
5. มีความยินดีในอาชีพทางการสอนการศึกษา

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่ามาตรฐานต่างๆ ที่กำหนดในแบบสอบถามนี้มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนควรจะมีการเชิดชูเกียรติสำหรับครูดีเด่น และครูผู้ตอบแบบสอบถามเสนอว่า ควรจะมีการอบรมครูก่อนการสอน เพิ่มวัสดุอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอ เพิ่มการอบรมครูใหม่เพื่อเตรียมครูไปสอนเด็กประถม และควรจะเป็นทักษะทางภาษาด้วย

แคลเดอร์อน (Calderon. 1989 : 2512 – A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่สอนดีเยี่ยมในทัศนะของนักเรียน เพื่อนครู และผู้บริหารโรงเรียนในเขตวิทยาลัยชุมชนลอสแอนเจลิส (Los Angeles Community College District) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็น กลุ่มตัวอย่างเลือกจากประชากรในเขตวิทยาลัยชุมชนลอสแอนเจลิส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิก และพฤติกรรมที่สำคัญของครูที่ทำการสอนได้ดีเยี่ยม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียน ครู และผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นตรงกัน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่ดี 3 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะการสอนที่ดี
2. ลักษณะเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี
3. ลักษณะเกี่ยวกับอาชีพครู

ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของทั้งสามกลุ่มแต่กลับพบความคิดเห็นที่ตรงกันของประชากรทั้งสามกลุ่ม

มอร์ส (Mors. 1991 : 3012 – A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียน และคุณลักษณะพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ในชั้นประถมศึกษา โดยการศึกษากลุ่มนักเรียนที่มีความหวังสูง ปานกลาง น้อย โดยผ่านกระบวนการสอน 3 วิธี ที่ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา พบว่ากลุ่มนักเรียนที่มีความคาดหวังต่างกัน มีการรับรู้ต่างกัน และเข้าใจพฤติกรรมการสอนของครูต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม วิธีการสอนของครูพลศึกษาที่แตกต่างกันย่อมมีผลต่อการรับรู้ของนักเรียนไม่มากนัก

แนนซี (Nancy. 1992 : 3857 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความเข้าใจในการใช้หลักสูตรพลศึกษาในชีวิตจริงของครูพลศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความหมายของการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวิธีศึกษาดำเนินการโดยการสังเคราะห์เอกสาร วารสาร บทความ สังเกตการสอน สนทนา สัมภาษณ์ และการวิจารณ์ด้วยเหตุผล ทั้งนี้เพื่อมุ่งอธิบาย แจกแจงพฤติกรรม และกิจกรรมต่างๆ ในรายละเอียดของครูผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง

ผลการวิจัยสรุปได้ 2 เรื่อง คือ เรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก และเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูพลศึกษาที่มีต่อหลักสูตรใหม่ที่ตนเองเกี่ยวข้องอยู่ รวมทั้งบุคคลอื่นๆ ความรู้สึกที่เด่นชัดคือ ความพอใจ ความภูมิใจ ความเหนื่อยล้า ความคับข้องใจ ความไม่มั่นคง และความฝันที่อยากจะได้โลกที่สมบูรณ์แบบที่สุด ส่วนความสัมพันธ์โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหาร ครูแนะแนว เพื่อนร่วมงาน นักเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความสัมพันธ์ของครูที่มีต่อหลักสูตรใหม่ กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งพบว่า ครูมีความต้องการในการช่วยเหลือ และสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ต้องการให้มีผลสะท้อนกลับ ต้องการให้ความมั่นใจตลอดเวลาในกระบวนการใช้หลักสูตร

ไซมอนด์ (Symonds. 1995 : 301-308) ได้ทำการวิจัยถึงคุณลักษณะของครูที่ดีโดยสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียนระดับไฮสคูล ระดับเกรด 7-9 จำนวน 453 คน พบว่าคุณลักษณะของครูที่ดี และไม่ดีในสายตาของนักเรียนนั้น มีความแตกต่างกันอยู่ 3 ลักษณะคือ

1. ครูที่ดีต้องมีลักษณะอบอุ่นเป็นกันเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ครูควรจะเข้าใจปัญหาทางอารมณ์ และความต้องการของนักเรียน พร้อมทั้งยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูจะต้องอดทนต่อความผิดพลาดของนักเรียน มีความเห็นใจ และให้กำลังใจแก่นักเรียน กระตุ้นให้รู้จักตัดสินใจ รู้จักการทำงานด้วยตนเอง พฤติกรรมของครูต้องคงเส้นคงวาเสมอ สำหรับคุณลักษณะที่ไม่ดีนั้น จะไม่มีความรัก ความสนใจ ไม่จดจำชื่อนักเรียนในห้องเรียน มักจะคอยจับผิดนักเรียนอยู่เสมอ ไม่เคารพในความเป็นเอกลักษณ์บุคคลของนักเรียน เลือกที่รักมากกว่าชัง มีความเย็นชา และไม่ใกล้ชิดกับนักเรียน

2. ครูที่ดีต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถควบคุมนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยเป็นมิตรกับนักเรียน และมีอารมณ์ขันร่วมกับนักเรียน ส่วนครูที่ไม่ดีนั้นจะแสดงลักษณะที่อ่อนแอ ขี้ขลาด ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ มีการดุด่า และลงโทษนักเรียนอย่างไร้เหตุผล ควบคุมนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยด้วยการลงโทษ ครูบางคนจะรู้สึกกลัว และเป็นกังวลว่านักเรียนจะไม่เคารพ ครูบางคนเคร่งเครียดเกินไป ไม่หัวเราะ ไม่สนุกสนานร่วมกับนักเรียน บางคนใช้อำนาจข่มขู่กับนักเรียน ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นลักษณะของครูที่นักเรียนไม่พึงประสงค์

3. ครูที่ดีสามารถอธิบายบทเรียนให้นักเรียนเข้าใจได้เป็นอย่างดี สอนอย่างเต็มความสามารถรู้จักใช้สื่อการสอนที่เร้าความสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนครูที่ไม่ดีนั้น ไม่สามารถอธิบายบทเรียนให้นักเรียนเข้าใจได้ และยังทำให้นักเรียนเกิดความสับสนในบทเรียนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

งานวิจัยในประเทศ

ผาณิต บิลมาศ (2522 : ง-จ) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของครูพลศึกษา มีดังนี้

1. ด้านการสอน ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาพลศึกษาและรู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ
2. ด้านสุขภาพทางกายและทางจิต ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความคล่องแคล่วว่องไว และมีสมรรถภาพทางกายดี
3. ด้านวิชาการ ควรที่จะมีความรู้เรื่องอันตรายที่จะเกิดจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา และเอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ
4. ด้านบุคลิกภาพ เป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี และมีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. ด้านคุณธรรมความประพฤติและการมีน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและซื่อสัตย์สุจริต
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ควรเป็นผู้ที่ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นๆ ได้ดี และให้ความร่วมมือในกิจกรรมพลศึกษาของนักเรียน
7. ด้านการอบรม การปกครองและการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษาควรเป็นตัวอย่างที่ดี และ รักษาความลับของนักเรียน
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ

9. ด้านความเชื่อมั่นในตนเองเป็นตัวของตัวเอง ควรเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในอาชีพมีสัจจะและซื่อตรงต่อตรงเอง

10. ด้านความสามารถทางการกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่สามารถสอนและเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้หลายอย่างและมีลักษณะท่าทางของนักกีฬา

มนตรี ไชยพันธ์ (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาส่วนภูมิภาค ตามการรับรู้ของตนเอง ” ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ชี้แจงและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา วัดและประเมินผลทักษะความสามารถในการเรียนวิชาพลศึกษา นำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียนที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ พัฒนานิสัยในการออกกำลังกายของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนบทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา ซึ่งควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาสีภายในโรงเรียน จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ร่วมประชุมสัมมนาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียนซึ่งควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนเข้าร่วมประชุมของโรงเรียน ปฏิบัติงานสุขาภิบาลในโรงเรียน บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชนซึ่งควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่ตัดสินกีฬาให้กับทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เชิญมาเป็นคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาในชุมชน เป็นผู้นำการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาของชุมชน และบทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาชีพที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับการเป็นครูพลศึกษาให้กับบุคคลในวงการอื่น การดำเนินงานและอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ

ศกลวรรณ เปลี่ยนขำ (2528 : ง-จ) ทำการวิจัยเรื่อง “ บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามการรับรู้ของตนเอง ” โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในส่วนภูมิภาค 288 คน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนพลศึกษาที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ ปลุกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา ขณะสอนให้แรงจูงใจนักเรียนในการเรียนกิจกรรมพลศึกษา บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน ที่ปฏิบัติอยู่ระดับมาก คือ ควบคุมดูแลความปลอดภัยของนักเรียนควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน นำนักเรียนในการร่วมกิจกรรมพลศึกษา บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียน ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ฝึกสอนกีฬาและนำนักเรียนไปแข่งขันกีฬากายนอกโรงเรียน จัดแข่งขันกีฬากายภายในโรงเรียน บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เป็นกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาชุมชน เป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่างๆ และบทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อวิชาชีพ ที่ปฏิบัติอยู่ระดับมาก คือ สร้างภาพพจน์ที่ดี

เกี่ยวกับการเป็นครูพลศึกษา เผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับพลศึกษาให้กับบุคคลในวงการอื่น สนับสนุนการดำเนินงานและอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ

พัทยา สุคนธมณี (2529 : ง-จ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน” โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารของกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 265 ชุด

ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมีความแตกต่างกัน บทบาทของครูพลศึกษาที่ผู้บริหารคาดหวัง ซึ่งจัดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ บทบาทในการให้การศึกษา ได้แก่ เข้าสอนตรงเวลาสม่ำเสมอ สามารถสาธิตทักษะและสอนให้นักเรียนเข้าใจ อุทิศเวลาให้กับทางราชการ มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาพลศึกษาอย่างลึกซึ้ง เก็บบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ มีความเข้าใจหลักวิธีการประเมินผลและบทบาทในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ส่วนบทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษา ที่จัดอยู่ในระดับมาก คือ บทบาทในการให้การศึกษา ได้แก่ สามารถสาธิตทักษะและการสอนให้นักเรียนเข้าใจ สอนกิจกรรมได้มากกว่า 2 กิจกรรม อุทิศเวลาให้กับทางราชการ จัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และบทบาทในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ได้แก่ เป็นผู้ฝึกซ้อมกีฬาจัดการแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีส่วนร่วมในการประชุมครูทุกครั้ง และให้ความร่วมมือแก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรม

ชาญชัย พงศยาภรณ์ (2534 : ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อบทบาทของครูพลศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา” โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศจำนวน 24 แห่ง รวมทั้งสิ้น 120 คน

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อบทบาทของครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นบทบาทด้านกิจการนักศึกษาที่อยู่ในระดับมากที่สุด และที่คาดหวังในระดับน้อย คือ บทบาทหน้าที่พิเศษ ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาทด้านกิจกรรมที่อยู่ในระดับมาก และที่ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด คือ บทบาทหน้าที่พิเศษ

ถวิล ปานศรี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด 47 โรงเรียน จำนวน 111 คน

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริง ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านวิชาการ และบทบาทที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด คือ

บทบาทด้านบริการชุมชน ส่วนบทบาทของครูพลศึกษาที่พึงประสงค์ ผู้บริหารโรงเรียนมีความ
 คิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านวิชาการ และบทบาทที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด
 คือ บทบาทด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ปรีชา ดาดี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวัง และ
 บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตามการรับรู้ของผู้บริหาร
 สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ”
 โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 103 คน

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียน
 อาชีวศึกษาเอกชนตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ อยู่ในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดในสังกัด
องค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ จำนวน 38 โรงเรียน จำนวนผู้บริหารทั้งหมด 228 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำนวน 190 คนซึ่งได้มาจากวิธีการดังนี้

1. ใช้วิธีเจาะจงเลือกผู้บริหารในตำแหน่ง ครูใหญ่ ได้จำนวน 38 คน
2. ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายจากผู้บริหารตำแหน่ง ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง

ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยครูใหญ่
ฝ่ายบริหาร ได้จำนวน 152 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้น จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ
เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ในบทบาทด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านวิชาการ
ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ด้านบริการชุมชน และด้านหน้าที่พิเศษ
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง
น้อย และ น้อยที่สุด แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-Ended Questionnaires)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบ
ปลายเปิด (Open-End Questionnaires) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงทัศนะที่มีต่อบทบาทของ

ครูพลศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล
กรุงเทพฯ เป็นการเพิ่มเติม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าตำรา งานวิจัย บทความ สิ่งตีพิมพ์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับ
แนวความคิด ทฤษฎี นโยบาย และความสำคัญของพลศึกษา
2. รวบรวมความรู้ และข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามากำหนดขอบเขตการศึกษา แล้วให้
กรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
3. นำขอบเขตที่ได้จากข้อ 2 มาและสร้างแบบสอบถามแล้วนำไปปรึกษาประธาน
กรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบแก้ไข
4. แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรง
เชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถาม (ภาคผนวก ข)
5. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเสนอแนะแก้ไขมาปรับปรุงข้อคำถามแล้ว
ให้ประธาน และกรรมการที่ปรึกษาพิจารณา
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร
โรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหา
7. ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient)
ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .87
8. นำแบบสอบถามที่หาความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวม
ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ คือ

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถึง ผู้เชี่ยวชาญเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบสอบถาม
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ขอนหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถึง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือไปยัง
ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขอนหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถึง ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และ

ขอความร่วมมือฝ่ายการศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง 38 โรงเรียนในสังกัด
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งจดหมายขอความร่วมมือของฝ่ายการศึกษา
ไปตามโรงเรียนต่างๆ 38 โรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ โดยขอความร่วมมือ
ให้ผู้บริหารโรงเรียนตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งส่งแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วกลับคืน
ยังฝ่ายการศึกษาสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ใน วัน และ เวลาที่กำหนด

5. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากฝ่ายการศึกษาสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ
ตามวัน และ เวลาที่นัดหมาย

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปดำเนินการ
วิเคราะห์ต่อไป

วิธีจัดการกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์
ข้อมูล โดยนำคะแนนจากการตอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และ
หาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง
2. วิเคราะห์ปัญหาที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาโดยการแจกแจง
ความถี่ และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง
3. เปรียบเทียบปัญหาที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารเป็นรายด้านโดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-Square) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 และนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง
4. รวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นจริงและ
ที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา สรุปเป็นรายด้านแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน ความถี่
%	แทน ร้อยละ
$X^2 t$	แทน ค่า ไค – สแควร์ จากตาราง
$X^2 c$	แทน ค่า ไค – สแควร์ จากการคำนวณ
df	แทน ชั้นความเป็นอิสระ
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และหาความแตกต่างโดยใช้สถิติไค – สแควร์ (chi – Square) และกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตาราง 1 ค่าความถี่และค่าร้อยละสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานะภาพ	f	%
ครูใหญ่	38	20.00
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ	31	16.32
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง	31	16.32
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ	30	15.79
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ	30	15.79
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร	30	15.79
รวม	190	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีตำแหน่งเป็นครูใหญ่ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 16.32 เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 16.32 ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 และ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 โดยการแจกแจงความถี่
และหาค่าร้อยละ

ตาราง 2 ค่าความถี่และค่าร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านวิชาการ (N = 38)

บทบาท		บทบาทที่เป็นจริง					บทบาทที่พึงประสงค์				
		ความถี่/ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	เบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	เบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
1. เตรียมการวางแผนการสอนและ	f	3	10	21	2	2	21	16	1	0	0
บันทึกการสอน	%	7.9	26.3	55.3	5.3	5.3	55.3	42.1	2.6	0	0
2. จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการ	f	1	7	23	5	2	14	21	2	1	0
สอนวิชาพลศึกษา	%	2.6	18.4	60.5	13.2	5.3	36.8	55.3	5.3	2.6	0
3. จัดเตรียมสถานที่เรียน วัสดุ	f	6	12	15	4	1	20	16	2	0	0
อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนล่วงหน้า	%	15.8	31.6	39.5	10.5	2.6	52.6	42.1	5.3	0	0
4. เลือกวิธีสอนและจัดกิจกรรมได้	f	3	17	15	1	2	15	21	2	0	0
เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาพัฒนาการและ	%	7.9	44.7	39.5	2.6	5.3	38.5	55.3	5.3	0	0
ความสามารถของนักเรียน											
5. นำนวัตกรรมการทางศึกษามาใช้ใน	f	3	15	16	3	1	20	16	2	0	0
การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	%	7.9	39.5	42.1	7.9	2.6	52.6	42.1	5.3	0	0
6. มีอารมณ์ที่มั่นคง หนักแน่นและ	f	5	16	12	2	3	18	19	1	0	0
สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีในขณะ	%	13.2	42.1	31.6	5.3	7.9	47.4	50.0	2.6	0	0
ที่สอน											
7. รับฟังความคิดเห็น และ	f	3	16	14	4	1	17	19	2	0	0
ข้อเสนอแนะของนักเรียน	%	7.9	42.1	36.8	10.5	2.6	44.7	50.0	5.3	0	0
8. เข้าสอนและเลิกสอนตรงตามเวลา	f	4	13	15	3	3	17	19	2	0	0
	%	10.5	34.2	39.5	7.9	7.9	44.7	50.0	5.3	0	0
9. เน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าและ	f	10	16	9	2	1	17	19	2	0	0
ประโยชน์ของการออกกำลังกายหรือ	%	26.3	42.1	23.7	5.3	2.6	44.7	50.0	5.3	0	0
เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ											
10. เสนอข่าวสารทางพลศึกษาที่เป็น	f	3	18	12	3	2	16	19	3	0	0
ประโยชน์ต่อนักเรียน	%	7.9	47.4	31.6	7.9	5.3	42.1	50.0	7.9	0	0
11. วิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบ	f	3	12	18	3	2	16	20	2	0	0
มาตรฐานวิชาพลศึกษา	%	7.9	31.6	47.4	7.9	5.3	42.1	52.6	5.3	0	0
12. สามารถวัดและการประเมินผลวิชา	f	6	11	12	6	3	17	19	2	0	0
พลศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	%	15.8	28.9	31.6	15.8	7.9	44.7	50.0	5.3	0	0

ตาราง 2 (ต่อ)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	ลงมือ/เป็น คน	ช่วยคนอื่น	เป็น	เป็นเพื่อน	สอน	สอนคนอื่น	ช่วยคนอื่น	เป็น	เป็นเพื่อน	สอน	สอนคนอื่น
13. ศึกษาค้นคว้าและทำการวิจัยเรื่อง ที่เกี่ยวกับการพลศึกษา	f %	3 7.9	13 34.2	13 34.2	7 18.4	2 5.3	16 42.1	19 50.0	2 5.3	1 2.6	0 0
14. เก็บปฏิกิริยาความรู้สึกต่ออุปกรณ์อย่างมี ระบบ	f %	5 13.2	11 28.9	12 31.6	7 18.4	3 7.9	17 44.7	19 50.0	2 5.3	0 0	0 0
15. พัฒนาตนเองทางด้านความรู้และ ทักษะทางกีฬาอยู่เสมอ	f %	5 13.6	12 31.6	12 31.6	6 15.8	3 7.9	17 44.7	18 47.4	3 7.9	0 0	0 0
16. มีการประสานงานกับสายวิชา อื่น ๆ	f %	5 13.2	12 31.6	12 31.6	6 15.8	3 7.9	14 36.8	22 57.9	2 5.3	0 0	0 0
รวม	f %	68 11.2	211 34.7	231 38.0	64 10.5	34 5.6	272 44.7	302 49.7	32 5.3	2 0.3	0 0

จากตาราง 2 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็น
ของครูใหญ่ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ มากคิดเป็นร้อยละ 38.0 และ 49.7
ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านกิจกรรมนักเรียน (N = 38)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	ระบุชื่อ/ระบุเลข	ดัชนีบท	บท	เลขบท	ชื่อ	ดัชนีชื่อ	ดัชนีบท	บท	เลขบท	ชื่อ	ดัชนีชื่อ
1. เป็นผู้นำในการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	f	8	16	9	3	2	21	15	2	0	0
	%	21.1	42.1	23.7	7.9	5.3	55.3	39.5	5.3	0	0
2. มีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน	f	6	17	9	3	3	17	19	2	0	0
	%	15.8	44.7	23.7	7.9	7.9	44.7	50.0	5.3	0	0
3. ติดต่อผู้ปกครองของนักเรียนในกรณีที่จำเป็นต่อนักเรียน	f	4	13	14	4	3	13	20	4	1	0
	%	10.5	34.2	36.8	10.5	7.9	34.2	52.6	10.5	2.6	0
4. เป็นผู้ที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน	f	8	14	9	5	2	17	18	3	0	0
	%	21.1	36.8	23.7	13.2	5.3	44.7	47.4	7.9	0	0
5. มีบทบาทสำคัญในการสอนลูกเสือ เนตรนารี และยุวภาพวาด	f	8	14	10	4	2	19	16	3	0	0
	%	21.1	36.8	26.3	10.5	5.3	50.0	42.1	7.9	0	0
6. มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	f	4	11	15	6	2	17	19	2	0	0
	%	10.5	28.9	39.5	15.8	5.3	44.7	50.0	5.3	0	0
7. เป็นผู้ฝึกสอนกีฬาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	f	10	13	10	3	2	19	16	3	0	0
	%	26.3	34.2	26.3	7.9	5.3	50.0	42.1	7.9	0	0
8. เป็นกำลังสำคัญในการจัดการแข่งขันกีฬาของโรงเรียน	f	13	12	9	3	1	19	16	3	0	0
	%	34.2	31.6	23.7	7.9	2.6	50.0	42.1	7.9	0	0
9. ส่งเสริมให้นักเรียนรักการออกกำลังกาย	f	8	14	10	4	2	21	15	2	0	0
	%	21.1	36.8	26.3	10.5	5.3	55.3	39.5	5.3	0	0
10. ฝึก และพัฒนานักเรียนให้ช่วยกันบริหารงานกีฬาได้ด้วยตนเอง	f	4	17	10	4	3	17	16	5	0	0
	%	10.5	44.7	26.3	10.5	7.9	44.7	42.1	13.2	0	0
11. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่คณะครูและนักเรียน	f	6	13	13	4	2	17	15	6	0	0
	%	15.8	34.2	34.2	10.5	5.3	44.7	39.5	15.8	0	0
12. ให้ความร่วมมือและเป็นกำลังสำคัญของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง	f	4	17	10	4	3	17	15	5	1	0
	%	10.5	44.7	26.3	10.5	7.9	44.7	39.5	13.2	2.6	0
13. ไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมอื่น ๆ นอกจากกิจกรรมพลศึกษา	f	4	9	11	9	5	8	9	5	3	13
	%	10.5	23.7	29.0	23.7	13.2	21.1	23.7	13.2	7.9	34.2
รวม	f	87	180	139	56	32	222	209	45	5	13
	%	17.6	36.4	28.1	11.3	6.5	44.9	42.3	9.11	1.0	2.6

จากตาราง 3 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ มากคิดเป็นร้อยละ 36.4 และ 44.9 ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านศิลปวัฒนธรรม (N = 38)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	รวม ร้อยละ	ดี น้อย	ดี ปานกลาง	ดี มาก	พอ ใช้	ดี น้อย	ดี น้อย	ดี ปานกลาง	ดี มาก	พอ ใช้	ดี น้อย
1. เป็นผู้อบรมนักเรียนขณะเข้าแถว เคารพธงชาติ	f 2 % 5.3	9 23.7	13 34.2	8 21.1	6 15.8		12 31.6	19 50.0	6 15.8	1 2.6	0 0
2. เป็นผู้ที่นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ในวันสำคัญต่าง ๆ	f 4 % 10.5	11 28.9	12 31.6	7 18.4	4 10.5		14 36.8	21 55.3	3 7.9	0 0	0 0
3. สอนแบบบูรณาการส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์ประเพณี ไทยในวิชาพลศึกษา	f 4 % 10.5	10 26.3	16 42.1	5 13.2	3 7.9		15 39.5	20 52.6	3 7.9	0 0	0 0
4. สอนให้รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย	f 7 % 18.4	17 44.7	9 23.7	4 10.5	1 2.6		20 52.6	14 36.8	4 10.5	0 0	0 0
5. สอนให้นักเรียนแยกแยะระหว่างสิ่ง ที่ดี และสิ่งที่ไม่ดีเพื่อเป็นแนวทางที่จะ ดำเนินชีวิต	f 8 % 21.1	14 36.8	9 23.7	5 13.2	2 5.3		18 47.4	15 38.5	5 13.2	0 0	0 0
6. สอนให้นักเรียนยอมรับ และเคารพ ในความสามารถของผู้อื่น	f 5 % 13.2	16 42.1	11 28.9	3 7.9	3 7.9		19 50.0	14 36.8	5 13.2	0 0	0 0
7. สอนให้นักเรียนยึดมั่นในหลักคำ สอนของศาสนา	f 5 % 13.2	14 36.8	13 34.2	3 7.9	3 7.9		15 39.5	18 47.4	5 13.2	0 0	0 0
8. เป็นผู้จัดทำโครงการ หรือกิจกรรม ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	f 3 % 7.9	10 26.3	12 31.6	9 23.7	4 10.5		13 34.2	20 52.6	4 10.5	1 2.6	0 0
9. มีส่วนร่วมในการจัดตั้งชมรมที่ เกี่ยวกับส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและ อนุรักษ์ประเพณีไทย	f 3 % 7.9	10 26.3	13 34.2	8 21.1	4 10.5		14 36.8	19 50.0	5 13.2	0 0	0 0
10. ชี้แนะแนวทางสำหรับความ ประพฤติและลักษณะนิสัยอันดีงาม	f 3 % 7.9	16 42.1	16 42.1	2 5.3	1 2.6		14 36.8	19 50.0	5 13.2	0 0	0 0
11. เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความ ประพฤติ ทรียา มารยาทและการแต่ง กาย	f 3 % 7.9	14 36.8	14 36.8	4 10.5	3 7.9		17 44.7	17 44.7	4 10.5	0 0	0 0
12. เป็นแบบอย่างในการใช้หลัก ศีลธรรม และคุณธรรมในการดำเนิน ชีวิต	f 5 % 13.2	14 36.8	14 36.8	3 7.9	2 5.3		18 47.4	18 47.4	2 5.3	0 0	0 0
13. เป็นผู้ทำให้มีความสามัคคี และ รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	f 4 % 10.5	16 42.1	11 28.9	4 10.5	3 7.9		20 52.6	14 36.8	4 10.5	0 0	0 0
รวม	f 56 % 11.3	171 34.6	163 33.0	65 13.2	39 7.9		209 42.3	229 46.2	55 11.1	2 0.4	0 0.0

จากตาราง 4 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านศิลปวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ มากคิดเป็นร้อยละ 34.6 และ 46.2 ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าความถี่และค่าร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านบริการชุมชน (N = 38)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	คงอยู่/ไม่คงอยู่	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงที่สุด	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงที่สุด
1. นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในวันสำคัญต่าง ๆ	f %	4 10.5	11 28.9	13 34.2	5 13.2	5 13.2	15 39.5	20 52.6	3 7.9	0 0	0 0
2 เชิญชวนคณะครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนาชุมชน	f %	4 10.5	6 15.8	17 44.7	9 23.7	2 5.3	14 36.8	21 55.3	3 7.9	0 0	0 0
3. เป็นผู้นำกิจกรรมทางพลศึกษาและนันทนาการในชุมชน	f %	3 7.9	8 21.1	12 31.6	9 23.7	6 15.8	14 36.8	20 52.6	4 10.5	0 0	0 0
4. เป็นผู้เชื่อมโยงการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีส่วนในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น	f %	4 10.5	5 13.2	17 44.7	10 26.3	2 5.3	12 31.6	17 44.7	9 23.7	0 0	0 0
5. เป็นผู้สอน และจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาให้กับชุมชน	f %	4 10.5	10 26.3	12 31.6	7 18.4	5 13.2	18 47.4	16 42.1	4 10.5	0 0	0 0
6. เผยแพร่ข่าวสารด้านพลศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	f %	2 5.3	5 13.2	14 36.8	10 26.3	7 18.4	12 31.6	16 42.1	10 26.3	0 0	0 0
7. เข้าร่วมเป็นสมาชิกของหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน	f %	4 10.5	6 15.8	14 36.8	10 26.3	4 10.5	10 26.3	21 55.3	7 18.4	0 0	0 0
8. เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ	f %	2 5.3	11 28.9	12 31.6	7 18.4	6 15.8	17 44.7	19 50.0	2 5.3	0 0	0 0
9. เป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	f %	4 10.5	10 26.3	12 31.6	9 23.7	3 7.9	10 26.3	21 55.3	7 18.4	0 0	0 0
10. เป็นผู้ติดต่อสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับศิษย์เก่า	f %	2 5.3	10 26.3	12 31.6	10 26.3	4 10.5	14 36.8	18 47.4	6 15.8	0 0	0 0
11. มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชน	f %	3 7.9	14 36.8	18 47.4	2 5.3	1 2.6	15 39.5	20 52.6	3 7.9	0 0	0 0
รวม	f %	36 8.6	96 23.0	153 36.6	88 21.1	45 10.8	151 36.1	209 50.0	58 13.9	0 0	0 0

จากตาราง 5 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านบริการชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ มากคิดเป็นร้อยละ 36.6 และ 50.0 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านหน้าที่พิเศษ (N = 38)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	ละหมาด/บูชายามเช้า	เดินไปโรงเรียน	บ่น	เล่นสนุก	นอน	เดินกลับบ้าน	เดินไปโรงเรียน	บ่น	เล่นสนุก	นอน	เดินกลับบ้าน
1. เป็นคณะกรรมการโรงเรียน	f 4 % 10.5	f 6 % 15.8	f 14 % 36.8	f 8 % 21.1	f 6 % 15.8	f 14 % 36.8	f 17 % 44.7	f 6 % 15.8	f 1 % 2.6	f 0 % 0	f 0 % 0
2. เป็นครูแนะแนว	f 2 % 5.3	f 3 % 7.9	f 16 % 42.1	f 10 % 26.3	f 7 % 18.4	f 9 % 23.7	f 16 % 42.1	f 12 % 31.6	f 1 % 2.6	f 0 % 0	f 0 % 0
3. เป็นครูฝ่ายปกครอง	f 3 % 7.9	f 12 % 31.6	f 13 % 34.2	f 5 % 13.2	f 5 % 13.2	f 5 % 13.2	f 10 % 26.3	f 20 % 52.6	f 3 % 7.9	f 0 % 0	f 0 % 0
4. เป็นครูสอนวิชาอื่น ๆ	f 2 % 5.3	f 6 % 15.8	f 16 % 42.1	f 8 % 21.1	f 6 % 15.8	f 6 % 15.8	f 17 % 44.7	f 7 % 18.4	f 7 % 18.4	f 1 % 2.6	f 0 % 0
5. ช่วยงานด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและสื่อทัศนศึกษา	f 1 % 2.6	f 6 % 15.8	f 14 % 36.8	f 11 % 28.9	f 6 % 15.8	f 9 % 23.7	f 19 % 50.0	f 8 % 21.1	f 2 % 5.3	f 0 % 0	f 0 % 0
6. ช่วยงานด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน	f 2 % 5.3	f 6 % 15.8	f 14 % 36.8	f 10 % 26.3	f 6 % 15.8	f 6 % 15.8	f 17 % 44.7	f 14 % 36.8	f 0 % 0	f 1 % 2.6	f 0 % 0
7. เป็นครูฝ่ายวิจัย และพัฒนาโรงเรียน	f 1 % 2.6	f 5 % 13.1	f 13 % 34.2	f 6 % 15.8	f 9 % 23.7	f 17 % 44.7	f 10 % 26.3	f 2 % 5.3	f 0 % 0	f 0 % 0	f 0 % 0
8. ทำหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	f 1 % 2.6	f 5 % 13.2	f 16 % 42.1	f 8 % 21.1	f 8 % 21.1	f 9 % 23.7	f 17 % 44.7	f 10 % 26.3	f 1 % 2.6	f 1 % 2.6	f 0 % 0
9. ช่วยงานด้านข้อมูลการศึกษาต่อเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน	f 1 % 2.6	f 3 % 7.9	f 17 % 44.7	f 10 % 26.3	f 7 % 18.4	f 8 % 21.1	f 17 % 44.7	f 10 % 26.3	f 0 % 0	f 0 % 0	f 0 % 0
10. เป็นที่ปรึกษาชมรมกีฬา	f 5 % 13.2	f 12 % 31.6	f 17 % 44.7	f 4 % 10.5	f 4 % 10.5	f 21 % 55.3	f 15 % 39.5	f 8 % 21.1	f 1 % 2.6	f 0 % 0	f 0 % 0
11. เป็นผู้นำการออกกำลังกายนอกเหนือจากเวลาสอน	f 5 % 13.2	f 8 % 21.1	f 13 % 34.2	f 5 % 13.2	f 7 % 18.4	f 12 % 31.6	f 19 % 50.0	f 11 % 28.9	f 0 % 0	f 0 % 0	f 0 % 0
12. เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่จะช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงให้กับโรงเรียน	f 5 % 13.2	f 9 % 23.7	f 16 % 42.1	f 5 % 13.2	f 3 % 7.9	f 12 % 31.6	f 18 % 47.4	f 8 % 21.1	f 0 % 0	f 0 % 0	f 0 % 0
13. เป็นผู้ติดต่อสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองและคณะครู	f 4 % 10.5	f 13 % 34.2	f 13 % 34.2	f 5 % 13.2	f 3 % 7.9	f 12 % 31.6	f 18 % 47.4	f 8 % 21.1	f 0 % 0	f 0 % 0	f 0 % 0
14. จัดทำอุปกรณ์โดยไม่ใช้งบประมาณของโรงเรียน	f 4 % 10.5	f 6 % 15.8	f 15 % 39.5	f 7 % 18.4	f 6 % 15.8	f 7 % 18.4	f 17 % 44.7	f 10 % 26.3	f 2 % 5.3	f 2 % 5.3	f 0 % 0
รวม	f 40 % 7.5	f 100 % 18.8	f 207 % 38.9	f 102 % 19.2	f 83 % 15.0	f 142 % 26.7	f 234 % 44.0	f 133 % 25.0	f 18 % 3.4	f 5 % 0.9	f 0 % 0

จากตาราง 6 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่ด้านหน้าที่พิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ มากคิดเป็นร้อยละ 38.2 และ 45.9 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านวิชาการ (N = 152)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	รวม จำนวน/เป็น %	ดีเยี่ยม/เป็น %	ดี/เป็น	พอ/เป็น	น้อย/เป็น	น้อย ที่สุด/เป็น	ดีเยี่ยม/เป็น %	ดี/เป็น	พอ/เป็น	น้อย/เป็น	น้อย ที่สุด/เป็น
1. เตรียมการวางแผนการสอนและ บันทึกการสอน	f 12 % 7.9	39 25.7	83 54.6	10 6.6	8 5.3		86 56.6	62 40.8	4 2.6	0 0	0 0
2. จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการ สอนวิชาพลศึกษา	f 3 % 2.0	27 17.8	92 60.5	18 11.8	12 7.9		58 38.2	83 54.6	10 6.6	1 0.7	0 0
3. จัดเตรียมสถานที่เรียน วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนล่วงหน้า	f 26 % 17.2	46 30.3	59 38.8	18 11.8	3 2.0		78 51.3	64 42.1	10 6.6	0 0	0 0
4. เลือกวิธีสอนและจัดกิจกรรมได้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาพัฒนาการและ ความสามารถของนักเรียน	f 11 % 7.2	66 43.4	54 35.5	21 13.8	0 0		60 39.5	83 54.6	9 5.9	0 0	0 0
5. นำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ใน การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 18 % 11.8	66 43.4	60 39.5	3 2.0	5 3.3		80 52.6	62 40.8	10 6.6	0 0	0 0
6. มีอารมณ์ที่มั่นคง หนักแน่นและ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีในขณะที่ สอน	f 18 % 11.8	65 42.8	47 30.9	10 6.6	12 7.9		72 47.4	75 49.3	5 3.3	0 0	0 0
7. รับฟังความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะของนักเรียน	f 14 % 9.2	64 42.1	55 36.2	15 9.9	4 2.6		67 44.0	78 51.3	7 4.6	0 0	0 0
8. เข้าสอนและเลิกสอนตรงตามเวลา	f 18 % 11.8	50 32.9	61 40.1	13 8.6	10 6.6		68 44.7	76 50.0	8 5.3	0 0	0 0
9. เน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าและ ประโยชน์ของการออกกำลังกายหรือ เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ	f 40 % 26.3	63 41.4	38 25.0	8 5.3	3 2.0		64 42.1	76 50.0	12 7.9	0 0	0 0
10.เสนอข่าวสารทางพลศึกษาที่เป็น ประโยชน์ต่อนักเรียน	f 12 % 7.9	70 46.1	48 31.6	15 9.9	7 4.6		62 40.8	71 46.7	19 12.5	0 0	0 0
11. วิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบ มาตรฐานวิชาพลศึกษา	f 10 % 6.6	44 28.9	64 42.1	23 15.1	11 7.2		58 38.2	82 53.9	12 7.9	0 0	0 0
12. สามารถวัดและการประเมินผลวิชา พลศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	f 25 % 16.5	43 28.29	50 32.9	22 14.5	12 7.9		66 43.4	79 52.0	7 4.6	0 0	0 0

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	รองอธิการบดี/อธิการบดี	คณบดีคณะ	คณบดี	เลขาธิการ	คณบดี	คณบดี	คณบดี	คณบดี	เลขาธิการ	คณบดี	คณบดี
13. ศึกษาค้นคว้าและทำการวิจัยเรื่อง ที่เกี่ยวกับการพลศึกษา	f %	10 6.6	53 34.9	47 30.9	27 17.8	15 9.9	58 38.2	74 48.7	11 7.2	9 5.9	0 0
14. เก็บบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างมี ระบบ	f %	18 11.8	46 30.3	49 32.2	27 17.8	12 7.9	64 42.1	79 52.0	9 5.9	0 0	0 0
15. พัฒนาตนเองทางด้านความรู้และ ทักษะทางกีฬาอยู่เสมอ	f %	14 9.2	67 44.1	38 25.0	21 13.8	12 7.9	64 42.1	70 46.1	18 11.8	0 0	0 0
16. มีการประสานงานกับสายวิชา อื่น ๆ	f %	15 9.9	49 32.2	57 37.5	18 11.8	13 8.6	55 36.2	88 57.9	9 5.9	0 0	0 0
รวม	f %	264 10.9	858 35.3	902 37.1	269 11.1	139 5.7	1062 43.6	1202 49.3	160 6.6	10 0.4	0 0

จากตาราง 7 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ มากคิดเป็นร้อยละ 37.1 และ 49.3 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านกิจกรรมนักเรียน (N = 152)

บทบาท		บทบาทที่เป็นจริง					บทบาทที่พึงประสงค์				
		ความถี่/ร้อยละ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เป็นผู้นำในการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	f	32	62	36	14	8	76	69	7	0	0
	%	21.1	40.8	23.7	9.2	5.3	50.0	45.4	4.6	0	0
2. มีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน	f	22	67	37	16	10	69	77	6	0	0
	%	14.5	44.1	24.3	10.5	6.6	45.4	50.7	4.0	0	0
3. ติดต่อนักปกครองของนักเรียนในกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	f	18	60	45	16	13	54	76	16	6	0
	%	11.8	39.5	29.6	10.5	8.6	35.5	50.0	10.5	4.0	0
4. เป็นผู้มีส่วนพัฒนาที่ดีกับนักเรียน	f	31	58	35	19	9	66	73	13	0	0
	%	20.4	38.2	23.0	12.5	5.9	43.4	48.0	7.6	0	0
5. มีบทบาทสำคัญในการสอนลูกเสือ เนตรนารี และยุวอาสา	f	31	57	43	13	8	76	63	13	0	0
	%	20.4	37.5	28.3	8.6	5.3	50.0	41.5	8.6	0	0
6. มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	f	17	46	62	24	3	71	71	10	0	0
	%	11.2	30.3	40.8	15.8	2.0	46.7	46.7	6.6	0	0
7. เป็นผู้ฝึกสอนกีฬาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	f	39	52	39	13	9	74	68	10	0	0
	%	25.7	34.2	25.7	8.6	5.9	48.7	44.7	6.6	0	0
8. เป็นกำลังสำคัญในการจัดการแข่งขันกีฬาของโรงเรียน	f	60	38	34	12	8	72	70	10	0	0
	%	39.5	25.0	22.4	7.9	5.3	47.4	46.1	6.6	0	0
9. ส่งเสริมให้นักเรียนรักการออกกำลังกาย	f	30	60	42	12	8	87	61	4	0	0
	%	19.7	39.5	27.6	7.9	5.3	57.3	40.1	2.6	0	0
10. ฝึก และพัฒนานักเรียนให้ช่วยกันบริหารงานกีฬาได้ด้วยตนเอง	f	18	67	43	13	11	66	73	13	0	0
	%	11.8	44.1	28.3	8.6	7.2	43.4	48.0	8.6	0	0
11. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่คณะครูและนักเรียน	f	22	38	63	16	13	68	62	22	0	0
	%	14.5	25.0	41.5	10.5	8.6	44.7	40.8	14.5	0	0
12. ให้ความร่วมมือและเป็นกำลังสำคัญของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง	f	21	65	44	12	10	74	61	11	6	0
	%	13.8	42.8	28.9	7.9	6.6	48.7	40.1	7.2	4.0	0
13. ไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมอื่น ๆ นอกจากกิจกรรมพลศึกษา	f	14	35	46	34	23	33	36	20	13	50
	%	9.2	23.0	30.3	22.4	15.1	21.7	23.7	13.2	8.6	32.9
รวม	f	355	705	589	214	133	876	850	155	25	50
	%	18.0	35.7	28.8	10.8	6.7	44.8	43.5	7.8	1.3	2.5

จากตาราง 8 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.7 และ 44.8 ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านศิลปวัฒนธรรมโรงเรียน (N = 152)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	รวม ชาย/หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	รวม
1. เป็นผู้อบรมนักเรียนขณะเข้าแถว เคารพธงชาติ	f 10 % 6.6	37 24.3	54 35.5	30 19.7	21 13.8	47 30.9	74 48.7	22 14.5	9 5.9	0 0	
2. เป็นผู้ที่นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ในวันสำคัญต่าง ๆ	f 15 % 9.9	46 30.3	48 31.6	29 19.1	14 9.2	55 36.2	82 53.9	15 9.9	0 0	0 0	
3. สอนแบบบูรณาการส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์ประเพณี ไทยในวิชาพลศึกษา	f 14 % 9.2	38 25.0	65 42.8	21 13.8	14 9.2	60 39.5	77 50.7	15 9.9	0 0	0 0	
4. สอนให้รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย	f 16 % 10.5	66 43.4	37 24.3	24 15.8	9 5.9	76 50.0	58 38.2	18 11.8	0 0	0 0	
5. สอนให้นักเรียนแยกแยะระหว่างสิ่ง ที่ดี และสิ่งที่ไม่ดีเพื่อเป็นแนวทางที่จะ ดำเนินชีวิต	f 30 % 19.7	58 38.2	36 23.7	18 11.8	10 6.6	73 48.0	61 40.1	18 11.8	0 0	0 0	
6. สอนให้นักเรียนยอมรับ และเคารพ ในความสามารถของผู้อื่น	f 21 % 13.8	64 42.1	42 27.6	16 10.5	9 5.9	74 48.7	60 39.5	18 11.8	0 0	0 0	
7. สอนให้นักเรียนยึดมั่นในหลักคำ สอนของศาสนา	f 20 % 13.2	50 32.9	54 35.5	15 9.9	13 8.6	61 40.1	70 46.1	21 13.8	0 0	0 0	
8. เป็นผู้จัดทำโครงการ หรือกิจกรรม ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	f 13 % 8.6	39 25.7	48 31.6	38 25.0	14 9.2	41 27.0	86 56.6	16 10.5	9 5.9	0 0	
9. มีส่วนร่วมในการจัดตั้งชมรมที่ เกี่ยวกับส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและ อนุรักษ์ประเพณีไทย	f 15 % 9.9	41 27.0	26 17.1	17 11.2	53 34.9	78 51.3	46 30.3	28 18.4	0 0	0 0	
10. ชี้แนะแนวทางสำหรับความ ประพฤติและลักษณะนิสัยอันดีงาม	f 13 % 8.6	66 43.4	46 30.3	14 9.2	13 8.6	62 40.8	72 47.4	18 11.8	0 0	0 0	
11. เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความ ประพฤติ กิริยา มารยาทและการแต่ง กาย	f 15 % 9.9	60 39.5	44 28.9	21 13.8	12 7.9	66 43.4	67 44.1	19 12.5	0 0	0 0	
12. เป็นแบบอย่างในการใช้หลัก ศีลธรรม และคุณธรรมในการดำเนิน ชีวิต	f 21 % 13.8	64 42.1	45 29.6	15 9.9	7 4.6	72 47.4	68 44.7	12 7.9	0 0	0 0	
13. เป็นผู้ทำให้มีความสามัคคี และ รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	f 17 % 11.2	65 42.8	45 29.6	14 9.2	11 7.2	75 49.3	57 37.5	20 13.2	0 0	0 0	
รวม	f 220 % 11.1	694 35.1	590 29.9	292 13.8	164 8.3	820 41.5	910 46.1	228 11.5	18 0.9	0 0	

จากตาราง 9 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านศิลปวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ มากคิดเป็นร้อยละ 35.1 และ 46.1 ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านบริการชุมชน (N = 152)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	จำนวน/ร้อยละ	น้อย	ปานกลาง	มาก	น้อย	มาก	น้อย	ปานกลาง	มาก	น้อย	มาก
1. นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในวันสำคัญต่าง ๆ	f %	18 11.8	45 29.6	53 34.9	19 12.5	17 11.2	61 40.1	77 50.7	14 9.2	0 0	0 0
2 เชิญชวนคณะครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนาชุมชน	f %	14 9.2	23 15.1	68 44.7	36 23.7	11 7.3	57 37.5	82 53.9	13 8.6	0 0	0 0
3. เป็นผู้นำกิจกรรมทางพลศึกษาและนันทนาการในชุมชน	f %	10 6.6	34 22.4	46 30.3	38 25.0	24 15.8	55 36.2	81 53.3	15 9.9	1 0.7	0 0
4. เป็นผู้เชื่อมโยงการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีส่วนในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น	f %	14 9.2	19 12.5	69 45.4	40 26.3	10 6.6	47 30.9	69 45.4	36 23.7	0 0	0 0
5. เป็นผู้สอน และจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาให้กับชุมชน	f %	16 10.5	38 25.0	48 31.6	27 17.8	23 15.1	72 47.4	66 43.4	14 9.2	0 0	0 0
6. เผยแพร่ข่าวสารด้านพลศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	f %	6 3.9	22 14.5	55 36.2	42 27.6	27 17.8	49 32.2	66 43.4	37 24.3	0 0	0 0
7. เข้าร่วมเป็นสมาชิกของหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน	f %	16 10.5	26 17.1	55 36.2	41 27.0	14 9.2	42 27.6	84 55.3	26 17.1	0 0	0 0
8. เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ	f %	8 5.3	44 28.9	49 32.2	26 17.1	25 16.4	66 43.4	74 48.7	11 7.2	1 0.7	0 0
9. เป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	f %	14 9.2	38 25.0	49 32.2	35 23.0	16 10.5	42 27.6	85 55.9	24 15.8	1 0.7	0 0
10. เป็นผู้ติดต่อสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับศิษย์เก่า	f %	7 4.6	32 21.1	51 33.6	40 26.3	22 14.5	54 35.5	70 46.1	28 18.4	0 0	0 0
11. มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชน	f %	9 5.9	54 35.5	70 46.1	11 7.2	8 5.3	61 40.1	82 53.9	9 5.9	0 0	0 0
รวม	f %	132 7.9	375 22.4	613 36.7	355 21.2	197 11.8	606 36.2	836 50.0	227 13.6	3 0.2	0 0

จากตาราง 10 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านบริการชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ มากคิดเป็นร้อยละ 36.7 และ 50.0 ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าความถี่และร้อยละของบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านหน้าที่พิเศษ (N = 152)

บทบาท	บทบาทที่เป็นจริง						บทบาทที่พึงประสงค์				
	ระบุ ระบุ/ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ	ระบุ ระบุ
1. เป็นคณะกรรมการโรงเรียน	f %	14 9.2	23 15.1	54 35.5	31 20.4	30 19.7	54 35.5	68 44.7	26 17.1	4 2.6	0 0
2. เป็นครูแนะแนว	f %	6 3.9	11 7.2	63 41.4	39 25.7	33 21.7	35 23.0	62 40.8	49 32.2	6 3.9	0 0
3. เป็นครูฝ่ายปกครอง	f %	12 7.9	47 30.9	51 33.6	21 13.8	21 13.8	40 26.3	79 52.0	32 21.1	1 0.7	0 0
4. เป็นครูสอนวิชาอื่น ๆ	f %	8 5.3	24 15.8	66 43.4	31 20.4	23 15.0	25 16.4	66 43.4	29 19.1	27 17.8	5 3.3
5. ช่วยงานด้านการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนและโสตทัศนศึกษา	f %	2 1.3	28 18.4	55 36.2	44 28.9	23 15.1	34 22.4	76 50.0	32 21.1	10 6.6	0 0
6. ช่วยงานด้านการพัฒนาหลักสูตร และการสอน	f %	7 4.6	28 18.4	51 33.6	39 25.7	27 17.8	23 15.1	71 46.7	58 38.2	0 0	8 5.3
7. เป็นครูฝ่ายวิจัย และพัฒนาโรงเรียน	f %	4 2.6	19 12.5	54 35.5	54 35.5	21 13.8	38 25.0	67 44.1	38 25.0	6 3.9	3 2.0
8. ทำหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของ โรงเรียน	f %	6 3.9	22 14.5	63 41.5	30 19.7	31 20.4	35 23.0	66 43.4	39 25.7	4 2.6	8 5.3
9. ช่วยงานด้านข้อมูลการศึกษาต่อ เพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน	f %	3 2.0	12 7.9	69 45.4	39 25.7	29 19.1	33 21.7	67 44.1	40 26.3	12 7.9	0 0
10. เป็นที่ปรึกษาชมรมกีฬา	f %	19 12.5	49 32.2	54 35.5	14 9.2	16 10.5	47 30.9	65 42.8	30 19.7	10 6.6	0 0
11. เป็นผู้นำการออกกำลังกาย นอกเหนือจากเวลาสอน	f %	19 12.5	34 22.4	56 36.8	21 13.8	22 14.5	45 29.6	64 42.1	32 21.1	11 7.2	0 0
12. เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่จะ ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงให้กับโรงเรียน	f %	21 13.8	29 25.7	63 41.5	20 13.2	9 5.9	45 29.6	69 45.4	28 18.4	10 6.6	0 0
13. เป็นผู้ติดต่อสื่อสารและสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครอง และคณะครู	f %	15 9.9	61 40.1	53 34.9	17 11.2	6 3.9	42 27.6	71 46.7	30 19.7	9 5.9	0 0
14. จัดทำอุปกรณ์โดยไม่ใช้ งบประมาณของโรงเรียน	f %	13 8.6	22 14.5	58 38.2	29 19.1	30 19.7	29 19.1	65 42.8	38 25.0	11 7.2	9 5.9
รวม	f %	149 7.0	419 19.7	810 38.1	429 20.2	321 15.1	525 24.7	956 44.9	501 23.5	121 5.7	2.5 1.2

จากตาราง 11 แสดงว่าบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่ด้านหน้าที่พิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ มากคิดเป็นร้อยละ 38.1 และ 44.7 ตามลำดับ

ตาราง 12 เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็น
ของครูใหญ่โรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ (N = 38)

ด้าน	บทบาท	ระดับ					รวม	df	X ² t	X ² c
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. ด้านวิชาการ	ที่เป็นจริง	4	13	14	5	2	38	4	11.14	25.17*
	ที่พึงประสงค์	17	19	2	0	0	38			
	รวม	21	32	16	5	2	76			
2. ด้านกิจกรรมนักเรียน	ที่เป็นจริง	7	14	11	4	2	38	4	11.14	11.90*
	ที่พึงประสงค์	17	16	4	0	1	38			
	รวม	24	30	15	4	3	76			
3. ด้านศิลปวัฒนธรรม	ที่เป็นจริง	4	12	12	5	3	38	4	11.14	20.77*
	ที่พึงประสงค์	16	18	4	0	0	38			
	รวม	20	31	17	5	3	76			
4. ด้านบริการชุมชน	ที่เป็นจริง	3	9	14	8	4	38	4	11.14	26.95*
	ที่พึงประสงค์	14	19	5	0	0	38			
	รวม	17	28	19	8	4	76			
5. ด้านหน้าที่พิเศษ	ที่เป็นจริง	3	7	14	8	6	38	4	11.14	20.05*
	ที่พึงประสงค์	10	17	10	1	0	38			
	รวม	13	24	24	9	6	76			
รวมทุกด้าน	ที่เป็นจริง	4	12	13	6	3	38	4	11.14	20.12*
	ที่พึงประสงค์	15	18	5	0	0	38			
	รวม	19	30	18	6	3	76			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า

บทบาทที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่
สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ด้านวิชาการ, ด้านกิจกรรมนักเรียน, ด้านศิลปวัฒนธรรม,
ด้านบริการชุมชน, ด้านหน้าที่พิเศษและรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 13 เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็น
ของผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ (N = 152)

ด้าน	บทบาท	ระดับ					รวม	df	χ^2_t	χ^2_c
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. ด้านวิชาการ	ที่เป็นจริง	15	53	57	18	9	152	4	11.14	93.07*
	ที่พึงประสงค์	66	75	10	1	0	152			
	รวม	81	128	67	19	9	304			
2. ด้านกิจกรรมนักเรียน	ที่เป็นจริง	27	56	43	46	10	152	4	11.14	49.98*
	ที่พึงประสงค์	69	65	12	2	4	152			
	รวม	96	121	55	18	14	304			
3. ด้านศิลปวัฒนธรรม	ที่เป็นจริง	17	52	48	22	13	152	4	11.14	75.47*
	ที่พึงประสงค์	64	69	18	1	0	152			
	รวม	81	121	66	23	13	304			
4. ด้านบริการชุมชน	ที่เป็นจริง	12	34	56	32	18	152	4	11.14	109.54*
	ที่พึงประสงค์	55	76	21	0	0	152			
	รวม	67	110	77	32	18	304			
5. ด้านหน้าที่พิเศษ	ที่เป็นจริง	11	29	57	31	24	152	4	11.14	66.53*
	ที่พึงประสงค์	38	68	36	9	2	152			
	รวม	49	97	92	40	26	304			
รวมทุกด้าน	ที่เป็นจริง	16	45	53	23	15	152	4	11.14	73.78*
	ที่พึงประสงค์	59	70	19	3	1	152			
	รวม	75	115	72	26	16	304			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า

บทบาทที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่
สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ด้านวิชาการ, ด้านกิจกรรมนักเรียน, ด้านศิลปวัฒนธรรม,
ด้านบริการชุมชน, ด้านหน้าที่พิเศษและรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 สรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล ดังนี้

1. บทบาทด้านวิชาการ

1.1 ครูพลศึกษาควรใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล และเข้ากับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

1.2 ครูพลศึกษา ควรจัดทำแผนการสอนอย่างมีระบบ ตลอดจนมีการจัดบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน

1.3 ครูพลศึกษาควรจัดทำแผนการสอนระยะยาวและกำหนดเนื้อหาสาระของวิชาที่ตนเองสอนได้

1.4 ครูพลศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรพลศึกษาที่สอดคล้องกับ ท้องถิ่น อีกทั้งควรมีหลักการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับธรรมชาติของรายวิชา และมีเกณฑ์การวัดที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน

1.5 ควรเป็นครูที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

1.6 ครูพลศึกษาควรสร้างผลงานและกิจกรรมที่โดดเด่นเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

1.7 ครูพลศึกษาควรเป็นผู้นำทางวิชาการโดยการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.8 ครูพลศึกษาควรเข้าใจหลักสูตรและสามารถสอนตามหลักสูตร

1.9 ครูพลศึกษาควรมีการนำเอาวิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามามีใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น

1.10 ครูพลศึกษาควรสอนทักษะกีฬาทุกประเภทให้กับนักเรียน

1.11 ครูพลศึกษาควรพัฒนางานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1.12 ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีพัฒนาด้านการสอนวิชาพลศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ มีการบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสุนทรียภาพในด้านกีฬา

1.13 ครูพลศึกษาควรมีความรู้ทางสรีระวิทยา หลักการปฐมพยาบาล วิชาสุขศึกษา วิชาทันตนาการ ความรู้จิตวิทยา และสามารถเล่นกีฬาได้หลายประเภท

2. บทบาทด้านกิจกรรมนักเรียน

2.1 ครูพลศึกษาควรให้ความช่วยเหลือนักเรียน และการจัดกิจกรรมทุก ๆ ด้าน

2.2 ครูพลศึกษาเป็นผู้นำและประสานงานด้านกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้นำนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนรักการออกกำลังกาย และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2.4 ครูพลศึกษาควรเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด และเป็นตัวกลางระหว่างครูกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งอบรมชี้แนะแนวทางที่ดีให้กับนักเรียนที่มีปัญหา

2.5 ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถและความถนัดด้านกีฬา

2.6 ครูพลศึกษาควรจะเป็นหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักเรียน

2.7 ครูพลศึกษาควรจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง

2.8 ครูพลศึกษาควรเป็นผู้นำและช่วยกระตุ้นให้บุคลากรและนักเรียนออกกำลังกาย และชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย

2.9 ครูพลศึกษาควรเป็นผู้นำและช่วยกระตุ้นให้บุคลากรและนักเรียนออกกำลังกาย และชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย

2.10 ครูพลศึกษาควรมีการคิดค้นรูปแบบกิจกรรมแบบใหม่ ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความจำเจและสร้างบรรยากาศใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น

2.11 ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ชี้แนะและส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี อีกทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

3. บทบาทด้านศิลปวัฒนธรรม

3.1 ครูพลศึกษาควรเป็นตัวอย่างที่ดี ในเรื่องของการวางตัวกิริยามารยาทและส่งเสริมความเป็นไทย

3.2 จัดบรรยายให้นักเรียนได้รู้ถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติอยู่ในขอบเขตของความเป็นไทย

3.3 ต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

3.4 ครูพลศึกษาต้องสนับสนุนและชักจูงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริมกีฬาแบบไทย ๆ เช่น ศิลปะมวยไทย กระบี่กระบอง ตะกร้อ และกีฬาพื้นบ้าน

3.5 เป็นแบบอย่างที่ดีให้ด้านความประพฤติ กิริยา มารยาทและการแต่งกายที่ดี สอนให้นักเรียนยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา

3.6 สอนให้นักเรียนรู้จักการให้อภัย ให้อภัยผู้อื่น ให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4. บทบาทด้านบริการชุมชน

4.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพลศึกษาจัดงานบริการชุมชน เช่น เป็นผู้นำในการออกกำลังกายในช่วงวันหยุด , ช่วงเย็น(หลังเลิกเรียน) การเล่นกีฬาต่าง ๆ ประจำชุมชน เช่น การเดินแอโรบิค , การเล่นฟุตบอล ฯลฯ จัดลานกีฬาต้านยาเสพติด

4.2 ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนต่าง ๆ และประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อจัดกิจกรรมในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

- 4.3 ช่วยเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลด้านพลศึกษาเพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง
- 4.4 ควรช่วยเหลืองานของชุมชนเท่าที่จะทำได้
- 4.5 ควรช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการจราจรบริเวณชุมชนที่อยู่ใกล้ ๆ กับโรงเรียน
- 4.6 นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน เช่น การร่วมกันทำความสะอาดบริเวณชุมชน
- 5. บทบาทด้านหน้าที่พิเศษ
 - 5.1 นอกเหนือจากการเป็นครูสอนพลศึกษาและสุขศึกษาแล้วควรผลัดกันเป็นผู้นำกลุ่ม , หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ , ครูฝ่ายปกครอง , ครูฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน ทั้งนี้แล้วแต่ผู้บริหารจะพิจารณาหรือได้รับการเลือกจากบุคลากรครูในโรงเรียน
 - 5.2 ควรเสียสละเวลาช่วยเหลืองานในหน้าที่อื่น ๆ
 - 5.3 เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษต่างๆ ที่จะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน
 - 5.4 เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องสุขอนามัย
 - 5.5 รับผิดชอบดูแลการยืนเเวบริเวณทางเข้า – ออกของโรงเรียน
- 6. บทบาทด้านอื่น ๆ
 - 6.1 ควรเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ กับองค์กรภายนอกเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การเป็นสารวัตรนักเรียน , องค์กรต่อต้านยาเสพติด, องค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น
 - 6.2 ร่วมเป็นกรรมการสมาคมเป็นผู้ปกครองและครูของโรงเรียน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์กรสังคมนุศล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์กรสังคมนุศล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 190 คน จำแนกเป็นครูใหญ่ 38 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ 152 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจ รายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ในบทบาทด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ด้านบริการชุมชน และด้านหน้าที่พิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-Ended Questionnaires)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบปลายเปิด (Opened-Ended Questionnaires) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงทัศนะที่มีต่อบทบาทของครูพลศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมนุศล กรุงเทพฯ เป็นการเพิ่มเติม

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำคะแนนจากการตอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง
2. วิเคราะห์บทบาทที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง
3. เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารเป็นรายด้านโดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-Square) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง
4. รวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา สรุปเป็นรายด้านแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและพึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริการโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีตำแหน่งเป็นครูใหญ่ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และเป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 16.32 เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 16.32 ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 ตามลำดับ
2. บทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 โดยรวมทุกด้านพบว่า บทบาทด้านวิชาการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 37.99 บทบาทด้านกิจกรรมนักเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 36.44 บทบาทด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 34.62 บทบาทด้านบริการชุมชน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง ร้อยละ 36.66 บทบาทด้านหน้าที่พิเศษ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง ร้อยละ 38.06 ตามลำดับ
3. บทบาทที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 โดยรวมทุกด้านพบว่า บทบาทด้านวิชาการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 49.67 บทบาทด้านกิจกรรมนักเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ

ในระดับ มากที่สุด ร้อยละ 44.94 บทบาทด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 46.15 บทบาทด้านบริการชุมชน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 50.00 บทบาทด้านหน้าที่พิเศษ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 45.86 ตามลำดับ

4. บทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 โดยรวมทุกด้านพบว่า บทบาทด้านวิชาการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 37.09 บทบาทด้านกิจกรรมนักเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 35.68 บทบาทด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 35.12 บทบาทด้านบริการชุมชน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง ร้อยละ 36.66 บทบาทด้านหน้าที่พิเศษ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง ร้อยละ 36.06 ตามลำดับ

5. บทบาทที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนสังกัด อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 โดยรวมทุกด้านพบว่า บทบาทด้านวิชาการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 49.34 บทบาทด้านกิจกรรมนักเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มากที่สุด ร้อยละ 44.79 บทบาทด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 46.05 บทบาทด้านบริการชุมชน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 50.00 บทบาทด้านหน้าที่พิเศษ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ 44.69 ตามลำดับ

6. เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูใหญ่สังกัด อัครสังฆมณฑล ทุกด้านและรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

7. เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ช่วยครูใหญ่สังกัด อัครสังฆมณฑล ทุกด้านและรวม พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบริการชุมชน ด้านหน้าที่พิเศษ และโดยรวมทุกด้านตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ พัทยา สุคนธมณี (2528 : 48 – 49) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร แตกต่างกัน โดยมีสาเหตุดังนี้คือ พื้นฐานของครูพลศึกษาได้รับการฝึกฝนมาไม่เพียงพอ ขอบข่ายการปฏิบัติหน้าที่ของครูพลศึกษากว้างขวางมาก ครูพลศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบทบาทที่เปลี่ยนแปลงได้ในเรื่องของหลักสูตร และการประเมินผล ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วจากการศึกษาได้พบว่า

ครูพลศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนทุกด้านอยู่แล้ว แต่ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่มีความคาดหวังที่จะให้ครูพลศึกษามีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ โดยเป็นไปตามที่ เมย์เรย์ (ผจงจิต อารยะวงศ์. 2536 : 19 ; อ้างอิงจาก Murray. 1968 : 416) ได้กล่าวว่า ความคาดหวัง (Expectation) หมายถึง ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหวังว่าจะทำได้ เพื่อให้บุคคลทำงานที่ตนเคยทำ และความคาดหวังนั้นเป็นระดับที่บุคคลปรารถนาไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้ง และเขาได้กล่าวถึงบทบาทที่คาดหวัง (Role Expectation) หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งทั้งกระทำหรือไม่กระทำ ดังนั้นบทบาทที่คาดหวังนั้นจะออกมาในรูปของการกระทำที่บุคคลคิดว่าควรทำตามสิทธิหรือหน้าที่ในตำแหน่งนั้น ๆ ที่ตนครอบครองอยู่ และในส่วนของด้านวิชาการ บทบาทที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่

ในข้อการเตรียมการวางแผนการสอนและบันทึกการสอน การจัดทำเอกสารประกอบการเรียน การสอนวิชาพลศึกษา การนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีอารมณ์ที่มั่นคง หนักแน่นและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีในขณะสอน การวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐานวิชาพลศึกษา ความสามารถในการวัดและประเมินผล วิชาพลศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นบทบาทที่ถูกคาดหวังเอาไว้สูง ซึ่งสอดคล้องกับ สำอางค์ พ่วงบุตร (2525 : 2) ได้กล่าวว่า “ครูพลศึกษาควรมีบทบาทด้านวิชาการคือ ควรมีความรู้ ในเรื่องวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรโดยละเอียด รวมทั้งส่วนประกอบอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตรการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา การทำความเข้าใจกับแผนการสอน และสื่อการเรียนต่าง ๆ อย่างแตกฉาน” ด้วยเหตุนี้ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่จึงมีความต้องการให้ครูพลศึกษาตระหนักถึงความสำคัญ และทำความเข้าใจวิธีดำเนินการ เพราะถ้าครูพลศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่มีเทคนิควิธีการที่ถูกต้องเที่ยงตรงรวมทั้งไม่สามารถประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของการเรียนแล้ว การเรียนการสอนนั้นก็ย่อมไม่ประสบผลสำเร็จ

ลิขิต อมาตคง (ผจงจิต อารยะวงศ์. 2536 : 112 ; อ้างอิงจาก ลิขิต อมาตคง. 2530 : 79) ได้กล่าวไว้ว่า “การวัดและประเมินผลจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของครูพลศึกษา ซึ่งจะต้องวัดและประเมินผลหลาย ๆ ด้านเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์” ในด้านกิจกรรมนักเรียน บทบาทที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ ในข้อการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นกำลังสำคัญในการจัดการแข่งขันกีฬาของโรงเรียน การส่งเสริมให้นักเรียนรักการออกกำลังกาย จะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่คาดหวังเอาไว้สูง เป็นหน้าที่โดยตรงของครูพลศึกษาอยู่แล้ว เป็นไปตามที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 39 – 41) กล่าวว่า หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญโดยตรงของครูพลศึกษาและรวมไปถึงการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อเสริมหลักสูตร เช่น การจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน

การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษและการจัดพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง และในด้านบริการชุมชนนั้น บทบาทที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในวันสำคัญต่าง ๆ การเป็นผู้นำกิจกรรมทางพลศึกษาและนันทนาการชุมชน การเป็นผู้ฝึกสอนและจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาให้กับชุมชน การเป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้ โรงเรียนและชุมชนต้องมีความสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยกัน โดยเป็นไปตามกฎหมายและความเป็นจริงทางสังคม ดังนั้นครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ จึงคาดหวังที่จะเห็นบุคลากรในโรงเรียน มีบทบาทเป็นผู้นำหรือมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมทางพลศึกษาและนันทนาการ ซึ่งสอดคล้องกับ ศกสวรรณ เปลี่ยนขำ (2528 : ง – จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตามการรับรู้ตนเอง” โดยพบว่าบทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เป็นกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาชุมชน เป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ อีกทั้งยังเห็นว่า นอกจากบทบาทของครูพลศึกษาที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่จะถูกคาดหวังไว้สูงแล้วบริบทของปรัชญาการศึกษา คาทอลิกก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความคาดหวังสูงเช่นกัน กล่าวคือ การที่ให้ผู้คลต้องเคารพและเน้นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น ภารกิจของการศึกษาจะต้องเป็นการเสริมสร้างจุดแข็งของสังคม พัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมให้ดำรง ในขณะเดียวกันพัฒนาศักยภาพความสามารถของมนุษย์ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม เมื่อคนของสังคมมีความรู้ เฉลียวฉลาด พวกเขาจะได้เป็นกำลังเข้มแข็งของสังคมและมีความสามารถในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป (บาทหลวงวิวัฒน์ แพร่ศิริ. 2543 : 12 – 14)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้บริหารและผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการมอบหมายหน้าที่ให้กับครูพลศึกษา ควรนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงบทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและสังคมให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทระหว่างครูพลศึกษาผู้ชายกับครูพลศึกษาผู้หญิง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2527). คำบรรยายวิชาจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ จิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย พงศยาภรณ์. (2534). ความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อบทบาทครูพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ เล็งประชา. (2530). มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ถวิล ปานศรี. (2541). บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีป อภิสิทธิ์. (2525). ยุทธศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ประมวล รัตนวงศ์. (2519). บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของนักการศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาในจังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประยุทธ์ ปยุตโต. (2530). พจนานุกรมพุทธศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2530, กันยายน). การปฏิรูปการศึกษาไทย. มติชน. 7 : 6.
- ปรีชา ดาดี. (2541). ความคาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการศึกษาเอกชนกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา พิณทอง. (2532). สารานุกรมภาษาอีสาน-ไทย-อังกฤษ. อุบลราชธานี : ศิริธรรม.
- พัทธยา สุคนธมณี. (2529). การเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ผจงจิตร อารยะวงศ์. (2536). การเปรียบเทียบความคาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- ผาณิต บิลมาศ. (2522). *คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปิญโญ สาธร. (2519). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช.
- มนตรี ไชยพันธ์. (2526). *บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาคตามการรับรู้ของตนเอง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มานิต โกศลอินทรีย์. (2521). *บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เมธ เมธสีมา. (2518). *บทบาทความรับผิดชอบของครู วารสารสามัญศึกษา*. กรุงเทพฯ. วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527). *หลักและวิธีการสอนวิชาพลศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- วิวัฒน์ แพร่ศิริ, บาทหลวง. (2543). *วิวัฒนาการและอนาคตภาพของการศึกษาคาทอลิกกับการพัฒนาสังคมไทย*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2536). *การสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- _____. (2539). *การสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รัชนี้ ขวัญบุญจัน. (2536). *สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (พลศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). *การปฏิบัติการศึกษาไทย*. มติชน.
- ลัดดา เสนาวงษ์. (2532). *ความเป็นครู*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พิธีกรพิมพ์.
- ลำดวน สิริราชตานันท์, ภคินี. (2543). *บทบาทของครูที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลท่าแร่-หนองแสง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เลขา ปิยะจรรย์ยะ. (2522, มีนาคม-เมษายน). *หน้าที่ของครูยุคใหม่*. *วารสารครูสภา*. 9 : 3-9.

- ศกลวรรณ เปี้ยนฆ่า. (2528). *บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตามการรับรู้ของตนเอง*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณและคณะ. (2522). *ชุดการสอนวิชาจิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ :
ส่งเสริมวิชาการ.
- สงวนศรี วิรัชชัย. (2527). *จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.
- สุจิต เพียรชอบ. (2514, มิถุนายน-กันยายน). *บทบาทของครูในสังคม*. *วารสารครุศาสตร์* :
108-117
- สิทธิชัย ชาดานิต. (2524). *การศึกษา กับสังคม*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุทิน เนียมพลับ. (2522). *การประถมศึกษาและการศึกษาประชาชน*. ราชบุรี :
วิศวะการพิมพ์.
- สุพัตรา สุภาพ. (2525). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2539). *ข้อบังคับระเบียบและแนวปฏิบัติสภา
การศึกษาคาทอลิก*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สำราญ วัจนราช. (2541, กันยายน). *ให้เขาเรียนรู้อย่างมีความสุข*. *วารสารวิชาการ*. 1(9) :
22.
- สำออง พ่วงบุตร. (2525, ตุลาคม-พฤศจิกายน). *ความสำคัญของครูพลศึกษาต่อวิชาชีพ*.
ข่าวสารกรมพลศึกษา. 14 : 1.
- อวย เกตุสิงห์. (2518, ธันวาคม). *วิทยาศาสตร์การกีฬา*. (เอกสารการประชุมทางวิชาการ
กรมพลศึกษา). กรุงเทพฯ : กรมพลศึกษา.
- Allard, R.J. (1979, November). "Teacher Behavior Directed Toward Influence of
Students in Physical Education Classes : The Influence of Student
Gender and Class Participation," *Dissertation Abstracts International*.
40 : 2538-A.
- Baley, J. A. and D.A. Field. (1976). *Physical Education and Physical Educator*.
Boston : Allyn and Bacon.
- Bestman, L.P. (1975, April). An Evaluation of the Boy's Physical Education
Program in the Anaheim Union High School District, Anaheim,
California," *Dissertation Abstracts International*. 35 : 6495 A.
- Bucher, C.A. (1975). *Administration of Health and Physical Education Programs
Including Athletics*. St. Louis : The C.V. Mosby Co.
- Calderon. (1989, March). "Characteristics of the Excellent Teacher as Perceived

- by Student, Teacher and Administrators in the Los Angeles Community College District," *Dissertation Abstracts International*. 9(49) : 2512-A.
- Cohen, B.J. (1979). *Introduction to Sociology*. New York : McGraw Hill.
- Cowell, C.C. and H.M. Schwehn. (1967). *Modern Principles and Methods in Secondary School Physical Education*. Boston Allyn and Bacon.
- Daugherty, G. (1973). *Effective Teaching in Physical Education for Secondary School*. Philadelphia : W.B. Saunders Company.
- David, K. (1962). *Human Relation at Work*. New York : McGraw – Hill
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill
- Gross, N., W.S. Mason and A.W. McEachern. (1965). *Exploration in Role Analysis Study of the School Superintendency Role*. New York : John Wiley & Son, Inc
- Hessong, Robert F. and Thomas H. Weeks. (1987). *Introduction to Education*. New York : Mcmillan.
- Levinson, D.J. (1971). *Selected Reading and Projects in Social Psychology*. New York : Romdom House, Inc.
- Mors, Marilyn. (1991, March). "A Description of the Causal Attributions Made to Perceived Teaching Behavior across Three Elementary Physical Education Content," *Dissertation Abstracts International*. 51(9) : 3012 A .
- Nancy, Melnychuk. (1992, May). "Toward Under Standing the Lived World of the Physical Education Teacher in Curriculum Implementation," *Dissertation Abstracts International*. 52(7) : 3857 A .
- Pape, L.A. and L.E. Means. (1963). *A Professional Career in Physical Education*. New Jersey : Prentice – Hall.
- Symonds, Percival M. (1995, June). "Characteristics of the Effective Teacher Based on Pupil Evaluation," *Journal of Experimental Education*. 23 : 301-308 .
- Van Scotter, R.D., K.J. Kraft and J.D. Hass. (1979). *Foundations of Education*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall.
- White, Arlene Faith Uveges. (1989, March). "Background and Characteristics of Immersion Teachers in the United States," *Dissertation Abstracts International*. 9(49) : 2537 A .

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงและเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 30-35 ปี

() 36-40 ปี

() 41-45 ปี

() มากกว่า 45 ปี

3. ตำแหน่ง

() ครูใหญ่

() ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ

() ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง

() ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ

() ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ

() ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร

4. วุฒิทางการศึกษา

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์ในการบริหาร

() น้อยกว่า 5 ปี

() 5-10 ปี

() 11-15 ปี

() มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2

**แบบสอบถามบทบาทที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545**

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้สอบถามถึงบทบาทที่เป็นจริงและ
ที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรสังฆมณฑล
กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545 ทั้งหมด 5 ด้าน

1. บทบาทด้านวิชาการ
2. บทบาทด้านกิจกรรมนักเรียน
3. บทบาทด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
4. บทบาทด้านบริการชุมชน
5. บทบาทด้านหน้าที่พิเศษ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ให้ท่านพิจารณาว่าในข้อนั้นท่านคิดว่า
ครูพลศึกษามีบทบาทในด้านต่าง ๆ ระดับใด โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง
ด้านขวามือตามระดับบทบาทที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์

ลำดับ ที่	บทบาทด้านกิจกรรมนักเรียน	บทบาทที่เป็นจริง					บทบาท ที่พึงประสงค์				
		ผู้ดูแล บท	เลข บท	บท บท	บท บท	บท บท	ผู้ดูแล บท	เลข บท	บท บท	บท บท	บท บท
1.	เป็นผู้นำในการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ										
2.	มีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน										
3.	ติดต่อผู้ปกครองของนักเรียนในกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน										
4.	เป็นผู้มีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน										
5.	มีบทบาทสำคัญในการสอนลูกเสือ เนตรนารี และยุวภาษา										
6.	มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน										
7.	เป็นผู้ฝึกสอนกีฬาและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน										
8.	เป็นกำลังสำคัญในการจัดการแข่งขันกีฬาสีของโรงเรียน										
9.	ส่งเสริมให้นักเรียนรักการออกกำลังกาย										
10.	ฝึกและพัฒนาให้นักเรียนให้ช่วยกันบริหารงานกีฬาสีได้ด้วยตนเอง										
11.	มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่คณะครูและนักเรียน										
12.	ให้ความร่วมมือและ เป็นกำลังสำคัญของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง										
13.	ไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมอื่นๆนอกจากกิจกรรมพลศึกษา										

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2545

1. บทบาทด้านวิชาการ

.....

.....

.....

.....

2. บทบาทด้านกิจกรรมนักเรียน

.....

.....

.....

.....

3. บทบาทด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

.....

.....

.....

.....

4. บทบาทด้านบริการชุมชน

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรพงศ์ สุธรรมรักษ์
อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมศักดิ์ พานิชชัยกุล
อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ
อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. บาทหลวงวิวัฒน์ แพร่ศิริ
ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ
5. บาทหลวงวิทยา คู่วิรัตน์
อธิการวิทยาลัยแสงธรรม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายดนัย นิลเหลือง
วันเดือนปีเกิด	31 ตุลาคม พ.ศ.2520
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลรามารบติ กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	96/36 หมู่ 8 ซอยเอกชัย 45 ถนนเอกชัย แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 10150
ประวัติการศึกษา	
ปีการศึกษา 2537	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิต มัธยม กรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2541	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษา (วท.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2547	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกพลศึกษา (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ